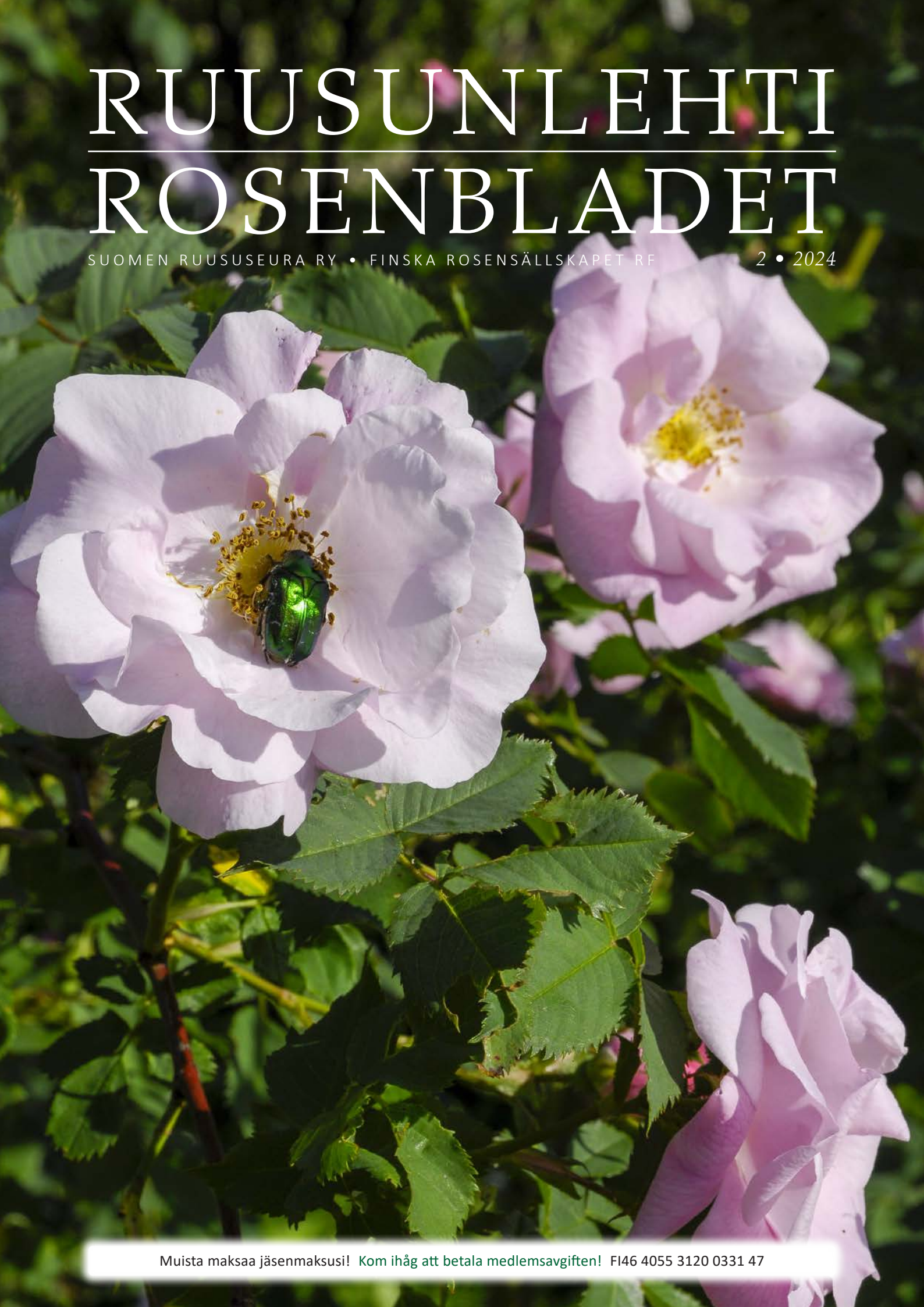
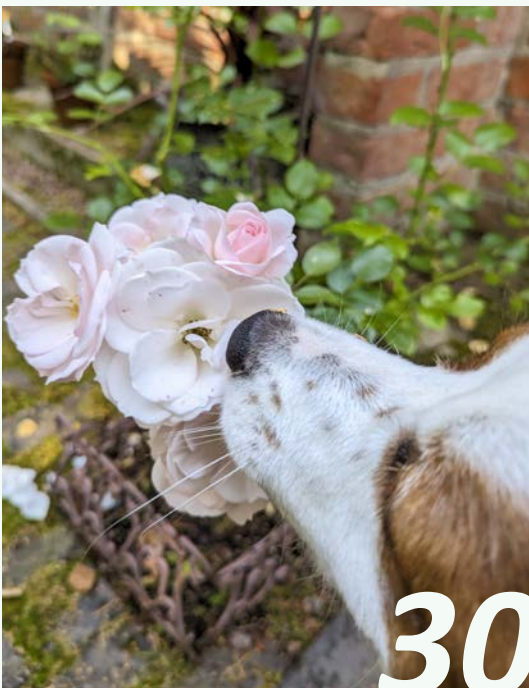

RUUSUNLEHTI ROSENBLADET

SUOMEN RUUSUSEURA RY • FINSKA ROSENSÄLLSKAPET RF

2 • 2024

Sisällysluettelo – Innehåll

- 3 Puheenjohtajan palsta
Ordförandens spalt
Michael Luther
- 5 Toimituksen pöydältä
Från redaktionsbordet
Eija Temmes
- 6 Suomalaisia ruusuja!
Finska rosor!
Michael Luther
- 8 Ruusujen lisääminen pistokkaasta, kasvavasta oksasta tai juurivesasta
Förökning av rosor med sticklingar, luftavläggare och rotskott
Pentti Nokkala
- 12 Avoimet ruusupuutarhat
Öppna rosenträdgårdar
Eija Temmes-Silvonen
- 14 Ehdota suosikkiruusuasi!
Föreslå din favoritros!
Vilhelmur Lúðvíksson
- 16 Islannin vuoden ruusut 2024
årets rosor i Island 2024
Vilhelmur Lúðvíksson
- 19 Pakina
Kåseri
Kristiina Kalliojärvi
- 20 Harrastelijan puuhastelua Limingan lakeuksilla
En amatörs pysslande på slätterna i Limingo
Hannu Taipaleenmäki
- 24 Pohjoismaiset puutarhat - messut Tukholmassa 21.–24. maaliskuuta 2024
Mässan Nordiska trädgårdar i Stockholm 21.–24. mars 2024
Märtha Vesterback
- 25 Suomen Ruususeura Helsingin kevätmessuilla 21.–23. maaliskuuta
Finska Rosensällskapet på vårmässan i Helsingfors
Eija Temmes
- 26 Suomen mantereiden eteläisin ruusupuisto
Finska fastlandets sydligaste rospark
Merja Rönkkö ja Eija Temmes
- 30 Eija's Garden on hyvää tekevien aistielämysten keidas
Eija's Garden, de välgörande sinnesförnimmelsernas oas
Eija Temmes
- 36 Paikallisryhmät tiedottavat
Lokalgrupperna informerar
- 37 Lukijapalsta
Läsarnas spalt
- 38 Jäsenyys pohjoismaisissa ruususeuroissa
Medlemskap i de nordiska rosensällskapen

Kansikuvat / Omslagsbilder

Etukansi / Framsidan: 'Lumo'. Kuva/Foto Pirkko Kahila

Takakansi / Baksidan: R. moyesii 'Gréta'. Kuva/Foto Vilhelmur Lúðvíksson

Puutarhaliitto

Monelle ruususeuralaiselle Puutarhaliitto on aika tuntematon ja etäinen, mikä ei ole yllättävää. Onhan ammattiviljelijöiden toiminta pitkään dominoinut ja harrastajapuutarhureiden puuhaaminen jäänyt vähemmälle huomiolle sen piirissä. Lähes sadan vuoden ajan Puutarhaliitto on ollut tärkeä ja keskeinen toimija, joka on tukenut ja kehittänyt puutarhaviiljelyä sen eri muodoissa Suomessa. Liiton julkaisema Kotipuutarha-lehti on ollut tärkeä tukijalka toiminnalle.

Ajat ovat kuitenkin muuttaneet Puutarhaliiton toimintaedellytyksiä. Nyt menossa on mullistus, jossa toiminta muuttuu enenevässä määrin harrastajapainotteiseksi. Liitosta tulee selkeämmin sekä paikallisten että koko maata kattavien harrastajayhdistysten kattojärjestö.

Muutoksen myötä Ruususeuran rooli Puutarhaliitossa tulee selkeämmäksi ja painokkaammaksi samalla kun voimme edellyttää saavamme enemmän hyötyä Puutarhaliiton jäsenyydestä. Ruususeuralaiset voivat esimerkiksi hyödyntää alennustarjouksia, jotka Puutarhaliitto neuvotelee eri puutarha-alan toimijoiden kanssa.

Nyt asetettujen tavoitteiden mukaan myös Kotipuutarha-lehti profiloitaa puutarhayhdistysten jäsenten omaksi julkaisuksi. Esimerkiksi puutarhatapahtumat eri puolella Suomea saavat lehteen oman tapahtumakalenterin.

Puutarhayhdistykset voivat myös tuottaa omaa materiaalia lehteen. Ruususeura voi esimerkiksi toimittaa Kotipuutarhaan sekä ruusuja koskevia artikkeleita aiheista, joiden voi odottaa kiinnostavan laajaa lukijakuntaa, että myös pitempiä juttuja kuin mitä Ruusunlehdessä on mahdollista julkaista. Näin saamme samalla levitettyä ruusutietoutta entistä laajemmalle lukijakunnalle. Kotipuutarhasta tuleekin ruususeuralaisten näkökulmasta paras täydentävä suomalainen puutarhalehti. Kun seuran jäsenet lisäksi saavat Kotipuutarha-lehden selkeästi alennettuun hintaan (49 €/vuosikerta 2024), asian pitäisi olla selvä: tilaa lehti ja ilmoita, että olet Ruususeuran jäsen, niin saat ihania luku-
hetkiä edulliseen hintaan.

Jotta sinäkin voit hyödyntää Puutarhaliiton jäsenetuja, tarvitsemme suostumuksesi siihen, että Puutarhaliitto voi lähettää niitä koskevia tiedotteita. Tämä hoituu sähköpostin kautta. Jatkossa lähetämme mahdollisimman suuren osan omistakin viesteistämme paperipostin sijasta sähköpostin välityksellä, mikä sekä säästää aikaa ja rahaa että jouduttaa tiedon nopeammin perille. Tämän takia tarvitsemme kaikkien jäsenten sähköpostiosoitteet.

Trädgårdsförbundet

Finska Rosensällskapet är medlem i Puutarhaliitto -Trädgårdsförbundet sedan många år. För många av Rosensällskapets medlemmar är Puutarhaliitto rätt obekant och känns fjärran. Det är inte förvånande då Puutarhaliitto under många år dominerats av yrkesodlarnas verksamhet och inte av trädgårdssamatörerna som sysslar i sina egna trädgårdar. Under snart 100 år har Puutarhaliitto varit en synnerligen viktig och central aktör som stöttat trädgårdsodling i dess olika former i Finland. Tidskriften Kotipuutarha har utgjort en viktig del i Puutarhaliittos verksamhet.

Tiderna har ändå ändrat förutsättningarna för Puutarhaliitto att verka. Just nu genomgår Puutarhaliitto en radikal förändring där tyngdpunkten i verksamheten förskjuts så att Puutarhaliitto i högre grad kommer att vara takorganisation för amatörernas trädgårdsföreningar, både de som verkar lokalt och de som har verksamhet i hela landet.

Rosensällskapets roll i Puutarhaliitto kommer att bli både tydligare och tyngre samtidigt som vi kan förvänta oss mera utbyte av att vara med i Puutarhaliitto. Rosensällskapets medlemmar kan t.ex. dra nytta av de rabatterbjudanden som Puutarhaliitto förhandlar sig till med aktörer inom trädgårdssektorn.

Enligt de målsättningar som nu finns skall också tidskriften Kotipuutarha profileras som den egna trädgårdstidningen för alla medlemmar i trädgårdsföreningar runt om i landet. T.ex. kommer trädgårdsevenemang runt om i landet att få en egen kalender i tidningen.

Trädgårdsföreningarna kommer också att producera eget material till Kotipuutarha. Det betyder t.ex. att tidskriften kommer att ta in artiklar om rosor, som vi inom Rosensällskapet själva skriver. Det kan vara artiklar som har ett bredare allmänt intresse och som dessutom kan ha en större omfattning än dem vi nu har i Rosenbladet. På det här sättet får vi också ut information om de underbara rosorna till en bredare läsekrets. Tidskriften Kotipuutarha kommer därför att vara den perfekta kompletterande finska trädgårdstidningen för alla medlemmar i Rosensällskapet. När medlemmarna dessutom får tidningen till ett kraftigt rabatterat pris (49 € år 2024) borde saken vara klar. Prenumerera tidningen och meddela att du är medlem i Rosensällskapet så får du goda läsupplevelser till ett förmånligt pris.

Dagmarinruusu - Rosa Rugosa-ryhmä 'Fru Dagmar Hastrup'. Kuva/Foto Eija Keckman

Näin ollen toivon, että mikäli et vielä ole ilmoittanut sähköpostiosoitteesi meidän jäsenvastaavalle, teet sen nyt. Lähetä siis sähköpostiosoitteesi osoitteeseen: jasenvastaava@ruususeura.fi

Toivotan kaikille leppoisaa ruusukesää, vaikka tätä kirjoittaessa puutarhan ruusut ovat vielä paksun lumipeitteen alla.

För att du också skall få information om och dra nytta av de medlemsförmåner som Puutarhaliitto har, behöver ditt medgivande till att ta emot meddelanden om dem från Puutarhaliitto. Det här sköts via e-posten. Vi kommer också i fortsättningen att skicka annan information via e-post och inte med papperspost eftersom det sparar pengar och ger en snabbare information. Vi behöver därför alla medlemmars e-postadresser. Jag hoppas därför att alla som inte ännu meddelat sin e-post till vår medlemsansvariga nu gör det med det snaraste. Skicka alltså din e-post adress till: jasenvastaava@ruususeura.fi

Jag hoppas att vi alla får en skön rosensommar även om snön ännu ligger djup när detta skrivs.

Kevättä ilmassa?

Yöllä satanut lumi hohtaa valkoisena ja peittää jo kertaaleen paljastuneen maan. Eletään pääsiäisen ja vapun välistä aikaa – kevättä kaiken järjen mukaan, mutta, mutta... Taitaa tulla keväälle kiire, jos aikoo kesään mennessä tehdä tehtävänsä, mietin takatalven lannistamana ja happamana.

Voi, miten odotankaan kevättä, oikeaa kevättä! Sitä, kun ensimmäiset lumikellot ja sinililjat avaavat nuppujaan, kun varhainen mantukimalainen pörisee pajun kukinnossa, kun mustarastas laulaa illan sinessä.

Suomen kevät on merkillinen vuodenaika. Kalenterin mukaan se kestää kolme kuukautta, maaliskuun alusta toukokuun loppuun. Tosiasiassa kevät ei kerta kaikkiaan suostu asettumaan kalenterissa sille määrättyyn raamiin. Ja miten ikinä niin voisi ollakaan, että Hangosta Utsjoelle ulottuvassa Suomessa lumet sulaisivat ja valkovuokot aukoisivat nuppujaan yhtäkaikaa kaikkialla julistaen kevään alkaneeksi samana kalenterin määrittämänä päivänä?

Kevät tulee keikkuen. Kevät venkoilee. Kevään ymmärtämiseksi tarvitaan monta määrittelyä. Tähtitieteellinen kevät alkaa kevätpäiväntasauksesta – tarkka aika vaihtelee vuosittain, yleensä se on 20. maaliskuuta, mutta joskus 19. maaliskuuta – ja päättyy kesäpäivänseisaukseen 20.–21. kesäkuuta. Tähtitieteellinen kevät ottaa luonnon hieman enemmän huomioon kuin kalenterikevät – sen vuodenaikojen vaihtumisen ajankohdat määrää maapallon liike auringon ympäri. Kevään alkamispäivänä yö ja päivä ovat tarkalleen yhtä pitkät, päättymispäivänä pohjoisella pallonpuoliskolla päivä on pisimmillään.

Termisen kevään aikana vuorokauden keskilämpötila vaihtelee nollan ja plus kymmenen asteen välillä. Lauhoina talvina sää voi Etelä-Suomessa olla keväistä jo tammi- ja helmikuussakin. Myöhäisimmillään kevät on Etelä-Suomessa alkanut vasta huhtikuun puolivälin jälkeen ja Lapissa kevättä on saatu pisimmillään odottaa toukokuun puoliväliin asti. Terminen kasvukausikin vihdoin pääsee alkamaan, kun lumi on sulanut aukeilta paikoilta ja vuorokauden keskilämpötila nousee pysyvästi yli viiden asteen. Tulisipa tuo aika pian!

*Vuodenajoista:

<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/termiset-vuodenajat>;

<https://www.foreca.fi/meteorologilta/>

Vuosikokous valitsi hallituksen

Suomen Ruususeuran vuosikokous pidettiin 16.maaliskuuta Tampereella kulttuurikeskus Laikussa. Kokouksessa seuran johtoon valittiin:

- puheenjohtajaksi Michael Luther ja varapuheenjohtajaksi Eija Temmes-Silvonen uudestaan vuosiksi 2024–2025,
- hallituksen erovuoroisten tilalle uudestaan varsinaisiksi jäseniksi Jukka Kallijärvi, Inger Kullberg ja Päivikki Vilppula sekä varajäseniksi Jouko Juutinen ja Pertti Laitila,
- hallitukseen aiemmin vuosiksi 2023–2024 valituista varsinaisina jäseninä jatkamaan Margareta Hägg, Aulis Räsänen ja Pentti Säynäjäjärvi sekä varajäseninä Merja Kastu ja Märtha Vesterback.

Vår i luften?

Snön som föll senaste natt skimrar vit och täcker än en gång marken, den mark som redan var snöfri. Vi lever i tiden mellan påsk och första maj – rimligtvis vår, men, men... Det blir verkligen bråttom för våren om den skall hinna göra sitt innan sommaren, muttrar jag för mig själv, modfälld och smått sur över att vintern återkommer gång på gång.

Oj så jag väntar på våren, den riktiga våren! Den tid när de första snödropparna och de första scillorna slår ut, när den tidiga jordhumlan surrar i videbuskarnas blommor, när koltrasten sjunger i den blå kvällsskymningen.

Finlands vår är en sällsam årstid. Den kalendariska våren pågår i tre månader, från början av mars till slutet av maj. I själva verket behagar den ändå inte helt och hållet placera sig innanför kalenderns ramar. Och hur i all världen skulle det kunna vara så att kalendern skulle bestämma en enda dag i vårt långa land från Hangö till Utsjoki, en dag när snön skall smälta och vitsipporna slå ut och på så sätt proklamera vårens ankomst?

Våren tar två steg framåt och ett bakåt. Våren gycklar med oss. För att förstå begreppet ”vår” behövs många infallsvinklar. Den astronomiska våren börjar med vårdagjämningen – den exakta tidpunkten varierar från år till år, oftast handlar det om 20 mars, med ibland redan 19 mars – och den tar slut i och med sommarsolståndet 20 – 21 juni. Den astronomiska våren tar naturen något mer i beaktande än den kalendariska våren – årstidernas växlingar bestäms av jordens rörelse runt solen. När våren börjar är dag och natt på sekunden lika långa, när den tar slut på norra halvklotet är dagen som längst under året.

Under den termiska våren varierar medeltemperaturen mellan noll och tio plusgrader. Under en mild vinter kan det i södra Finland kännas som vår redan i januari – februari. Som senast har den termiska våren börjat först efter femtonde april i södra Finland och som längst har man i Lappland fått vänta på våren till mitten av maj. Den termiska växtsäsongen kan antligen sätta igång när snön har smultit på öppna platser och dygnets medeltemperatur håller sig över fem plusgrader. Hoppas den tiden kommer inom kort!

Om årstider:

<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/atmosfar-abc?term=Termiskarstid>

<https://www.foreca.fi/metrologilta/> eller <https://www.foreca.fi/sääpedia/uvpa0c15>

Årsmötet har valt ny styrelse

Finska Rosensällskapet höll årsmöte 16 mars i Tammerfors på kulturcentret Laikku. Följande personer utsågs att leda föreningen:

- Michael Luther, ordförande och Eija Temmes-Silvonen vice ordförande återvaldes för 2024 – 2025
- Jukka Kallijärvi, Inger Kullberg och Päivikki Vilppula var i tur att avgå från styrelsen, alla återvaldes. Ny ersättare i styrelsen är Pertti Laitila
- I styrelsen fortsätter fram till följande årsmöte Margareta Hägg, Aulis Räsänen och Pentti Säynäjäjärvi samt ersätarna Merja Kastu och Märtha Vesterback.

'Sointu'.

Suomalaisia ruusuja! Finska rosor!

MICHAEL LUTHER teksti ja kuvat/text och foto

Ruusunlehden numerossa 4/2022 haimme tietoja suomalaisista ruusuista. Suomalaisilla ruusuilla tarkoitetaan sekä Suomessa löydettyjä että täällä jalostettuja ruusuja. Tavoitteena on lisätä suomalaisia ruusuja koskevaa tietämystä ja edistää niiden viljelyä. Karussa ilmastossa kasvaneiden kotimaisten ruusujen voi olettaa olevan erityisen soveliaita viljeltäviksi suomalaisissa puutarhoissa. Tiedoissa on kuitenkin isoja aukkoja. Moni löytöruusu tunnetaan vain paikallisesti tai pienessä piirissä. Suomessa jalostettujen ruusujen suhteen tieto niiden talvenkestävyydestä eri vyöhykkeillä on puutteellista. Kaipaamme kipeästi lisää tietoa!

Ruususeurassa olemme vakuuttuneita siitä, että olisi tärkeätä kerätä kaikki saatavilla oleva tieto ja julkaista se

I Rosenbladet 2022 nr 4 efterlyste vi information om finska rosor. Med finska rosor avses både fyndrosor och rosor förädlade i Finland. Vi efterlyste dem för att öka kunskapen om finska rosor och befrämja odlingen av dem. De finska rosorna har såvitt vi vet egenskaper som gör dem särskilt lämpade för odling i vårt klimat. Det finns ändå stora luckor i vår kunskap om dem. Många fyndrosor är kända bara lokalt eller av ett fåtal. När det gäller rosor förädlade i Finland är kunskapen om hur det klarar sig i de olika odlingszonerna bristfällig. Vi behöver mera information.

I Rosensällskapet är vi övertygade om att det skulle vara viktigt att samla in så mycket kunskap som möjligt och publicera den, så att den blir tillgänglig för många. Bland

'Lumo'.

'St Albans'.

niin että se olisi mahdollisimman monen ulottuvilla. Jäsenistömme keskuudessa eri puolilla Suomea on paljon tietämystä, josta voisi olla iloa muillekin. Siksi pyydämme apuasi tässä asiassa.

– Onko sinulla omassa puutarhassasi tai lähiympäristössäsi alkuperältään tuntematon ruusu, joka ehkä on kulkenut suvun mukana, tai ehkä on ihan uusi ja tuntematon? Haluamme myös tietää miten jo tunnetut löytöruusut pärjäävät ja missä niitä viljellään nykyään.

– Oletko istuttanut puutarhaasi Suomessa jalostettuja ruusuja, esimerkiksi Pirjo Raution, Timo Saarimaan, Joy-Kahila-Kangaspunta-ryhmän tai jonkun muun jalostamia ruusuja? Niitä on monia: 'Lumo', 'Sointu', 'Sävel', 'Loiste', 'Viggo', 'Merveille', 'Auli', 'Unelma', 'Anelma'... Miten ovat pärjänneet? Miten ne voivat tänään?

Kesällä on hyvä tarkistaa puutarhassa, miten ruusut voivat. Toivomme että käyttäisit vähän aikaa oman puutarhan ja lähiympäristön inventointiin. Mitä yllä kuvatun mukaisia suomalaisia ruusuja sinulla on omassa puutarhassasi ja lähiympäristössäsi? Miten ne voivat ja kukkivat? Ovatko saaneet talvivaurioita nyt tai aikaisemmin?

Tässä vaiheessa kaipaamme yksinkertaisia perustietoja suomalaisista ruusuista. Missä niitä kasvaa, millä paikalla-kunnalla ja kasvuvyöhykkeellä? Miten ovat pärjänneet ja kukkivat? Onko talvivaurioita? Tunnettaanko löytöruusujen taustahistoria? Kuvaa mielellään kukka, kukinta, lehdistö ja kasvutapa. Onko kiulukoita?

Olemme totta kai kiitollisia, jos sinulla on kuvia ruususta, mielellään silloin sekä pensaasta että kukasta.

Kun vähitellen saamme kerättyä perustietoja, toivomme mukaan työhön asiantuntijoita, jotka voivat auttaa sekä ruusujen tunnistamisessa että asiallisten ja kattavien kuvauksien kirjoittamisessa. Silloin tarvitaan sekä täydentäviä tietoja että kuvia. Siksi sinun yhteystietosi ovat tärkeitä.

Tietoja ruusuista ja yhteystietosi voit helpoimmin lähettää sähköpostilla osoitteeseen: hallitus@ruususeura.fi

*Etukäteen kiittäen
Michael Luther
puheenjohtaja*

våra medlemmar runt om i landet finns mycket kunskap som också andra skulle ha glädje av. Därför ber vi om just din hjälp med det här.

– Har du i din trädgård eller i din närmiljö en ros med okänt ursprung som kanske har följt med i släkten, eller kanske är helt nyupptäckt och okänd av andra? Vi vill också veta hur de fyndrosor som är kända klarar sig och var de odlas idag.

– Har du i din trädgård planterat rosor som är framtagna/förädlade i Finland av Pirjo Rautio, Timo Saarimaa, gruppen Joy-Kahila-Kangaspunta eller någon annan? Det finns många: 'Lumo', 'Sointu', 'Sävel', 'Loiste', 'Viggo', 'Merveille', 'Auli', 'Unelma', 'Anelma'... Hur har de i så fall klarat sig? Hur mår de?

Sommaren är det en bra tid att gå ut i trädgården och se hur rosorna mår.

Vi ber att du tar dig lite tid att inventera din egen trädgård och din närmiljö.

Vilka finska rosor, enligt ovan, har du i din trädgård och närmiljö? Hur mår de och blommar de? Har de fått vinterskador nu eller tidigare?

Det vi vill veta i det här skedet är enkla basuppgifter om finska rosor. Var de finns, plats, odlingszon? Hur mår och blommar de? Vinterskador? Finns det någon bakgrundshistoria för fyndrosor? Beskriv gärna både blomma, blomning, bladverk och växtsätt. Bildas det nypon?

Vi är naturligtvis också tacksamma om du har bilder av rosen. Gärna då inte bara av enskilda blommor utan också av busken.

När vi så småningom samlat in basinformation kommer vi att engagera sakkunniga för att hjälpa till både med artbestämning där det behövs och för att författa korrekta och informativa texter som beskriver rosorna. Då kan det behövas både kompletterande bilder och bakgrundsinformation. Därför är dina kontaktuppgifter viktiga.

Uppgifter om rosorna och dina kontaktuppgifter skickar du bäst per e-post till adressen: hallitus@ruususeura.fi

*Tack på förhand!
Michael Luther
ordförande*

Ruusujen lisääminen pistokkaasta, kasvavasta oksasta tai juurivesasta

Förökning av rosor med sticklingar, luftavläggare och rotskott

PENTTI NOKKALA teksti ja kuvat/text och foto – MÄRTHA VESTERBACK käännös/översättning

Taidetalo Pilvilinna Uudessakaupungissa on ruusutarhoineen toiminut 14 vuoden ajan alueensa suosituimpana kesämatkailukohteena. Piha-alueella olen kasvattanut noin 150 eri ruusulajin rosariota, jota juhannuksesta elokuun puoliväliin asti käyvät tuhannet taidetalon vierailijat katsomassa.

Pilvilinna sijaitsee aivan meren rannassa ja ruusut kasvavat pääasiassa kohopenkeissä, koska peruskallio on tällä alueella monin paikoin hyvin lähellä maan pintaa. Ruusuja olen lisännyt vuosien mittaan monenlaisin keinoin, esimerkiksi siemenistä kasvattamalla, pistokkaista tai juurivesoista.

Internet mahdollistaa tiedon keruun ruusujen lisäämisestä pistokkaista. Monia kysymyksiä nousee esiin, kuten millainen on hyvä pistokas, milloin se olisi paras ottaa, kuinka kauan juurtuminen kestää ja mitä kaikkea on hyvä ottaa huomioon juurtumisprosessissa. Lisäksi on tarpeen tietää, minkälainen on lämpötila, valo, kosteus ja mitkä aineet edesauttavat juurtumista. Juurrutusalueista ja apuvälineetkin vaikuttavat lopputulokseen.

Pistokkaan ottaminen

Paras aika pistokkaan ottamiselle on ruusun kasvullinen vaihe, kesäkuun alusta heinäkuun loppuun. Muuna aikana onnistumisprosentti on pienempi. Pistokkaat voidaan jakaa kolmeen eri ryhmään:

1. jäykät, mutta samana kesänä kasvaneet
2. puolijäykät
3. taipuisat

Jäykät pistokkaat

Jäykät talvipistokkaat voidaan ottaa syksyllä pakkasten alettua tai talvella. Talvipistokkaat voidaan dipata juurrutushormonissa jo syksyllä. Ne laitetaan kosteaan ja kylmään noin viiden asteen lämpötilaan odottamaan kevättä. Talvipistokkaat laitetaan esimerkiksi muovirasiaan, jossa ne ovat nihkeään sammaleeseen tai kosteaan sanomalehteen käärittynä. Touko – kesäkuussa laitetaan pistokkaat juurtumaan. Juurtuminen kestää noin kahdeksan viikkoa 15 asteen lämpötilassa. Edellä mainittu hormonikäsittely parantaa juurtumista.

Konsthuset Pilvilinna har i fjorton år varit ett av de populäraste sommarutflyktsmålen i Nystad med omgivning. Jag har byggt upp ett rosarium som består av cirka 150 olika rosor på gårdsområdet, blomningen pågår från midsommar till mitten av augusti och vi tar emot tusentals besökare under den tiden, både i konsthuset och i rosariet.

Pilvilinna ligger alldeles vid havsstranden och rosorna växer i huvudsak i upphöjda bänkar, eftersom urberget här ligger mycket nära markytan. Under årens lopp har jag förökat rosor på många olika sätt, jag har till exempel sått frön, tagit sticklingar och rotskott.

Tack vare Internet kan man nu samla på sig en hel del kunskap om hur man förökar rosor med sticklingar. Det uppstår ändå en hel del frågor, till exempel hur en förstklassig stickling ser ut, när är det bäst att ta ett skott, hur lång tid det tar innan det slår rot och vad man bör ge akt på under rotningsprocessen. Dessutom bör man också veta något om lämplig temperatur, om tjänliga ljusförhållanden, om fuktigheten och om ämnen som hjälper sticklingen att slå rot. Rotningsunderlaget och olika hjälpmedel påverkar också slutresultatet.

Att ta en stickling – när och hur

Bästa tiden att ta en stickling är när rosen är i tillväxt, från början av juni till slutet av juli. Under andra tider är sannolikheterna att lyckas mindre. Sticklingarna kan delas in i tre olika grupper:

1. styva, men ändå av årets tillväxt (vedartade, vintersticklingar)
2. halvstyva
3. böjliga (örtartade, sommarsticklingar)

Styva sticklingar

Styva, vedartade vintersticklingar kan tas på hösten när det frusit på eller under vintern. Man kan doppa dem i rotningshormon redan på hösten. De förvaras i fuktig och sval miljö, cirka fem plusgrader, i väntan på våren. Man kan hålla dem i en plastburk i fuktig moss eller insvepta i fuktigt tidningspapper. I maj - juni tar man fram och planterar dem i krukor för att de skall rota sig. De slår vanligtvis rot inom åtta veckor i 15 graders värme. Hormonbehandlingen som tidigare nämdes underlättar rotningsprocessen.

Juurtunut, puolijäykkä pistokas. / En halvstyv stickling som har rotat sig.

Puolijäykät pistokkaat

Puolijäykät, lyijykynän vahvuiset pistokkaat juurtuvat parhaiten noin 20 asteen lämpötilassa ja noin kuudessa viikossa. Ne kannattaa ottaa kasvullisena aikana kesäkuun alusta heinäkuun loppuun. Puolijäykät pistokkaat onnistuvat prosentuaalisesti paremmin kuin jäykät tai taipuisat pistokkaat.

Taipuisat pistokkaat

Taipuisat pistokkaat juurtuvat parhaiten yli 22 asteen lämpötilassa 4–5 viikossa. Taipuisat pistokkaat ovat herkkiä kuivumaan tai toisaalta ne saattavat myös menehtyä liialliseen kosteuteen.

Kasvualusta

Kasvualustan tulisi olla hiukan vettä pidättävä ja läpäisevä. Vaihtoehtoja on monia:

1. perliitti
2. kookosmulda
3. sammal
4. kukkamulta
5. hieno hiekka
6. kasvuturve

Näitä edellä lueteltuja kasvualustoja voidaan myös yhdistellä. Tärkeää on, ettei kasvualustassa ole seisovaa vettä. Lämpötila vaikuttaa juurtumiseen ja edellyttää usein kosteuden tarkkailua. Pistokkaat kuivuvat helposti - varsinkin alkuvaiheessa. Pistokkaat viihtyvät parhaiten vähäravinteisessa kasvualustassa.

Taipuisa pistokas. / En böjlig stickling.

Halvstyva sticklingar

Halvstyva sticklingar, tjocka som en blyertspenna, rotar sig bäst i ungefär 20 graders värme och på ungefär sex veckor. Sådana sticklingar tas när rosorna är stadda i tillväxt, i juni – juli. Procentuellt sett lyckas halvstyva sticklingar bättre än styva eller böjliga.

Böjliga sticklingar

Böjliga sticklingar rotar sig bäst i över 22 graders värme på fyra till fem veckor. De är mycket känsliga för uttorkning men de kan också gå förlorade om fuktigheten blir för hög.

Växtunderlaget

Växtunderlaget bör vara fuktighetsbevarande men också genomsläppligt. Det finns många alternativ:

1. perlit
2. kokosjord
3. mossa
4. blomjord
5. fin sand
6. växttorv

Man kan också kombinera de nämnda växtunderlagen. Det viktigaste är att se till att vattnet rinner bort, att sticklingen inte blir stående i vatten. Temperaturen inverkar på rottningsprocessen och förutsätter också att man håller koll på fuktigheten. Sticklingar torkar lätt – speciellt i början. De trivs också bäst i ett näringsfattigt underlag.

Miten saadaan hyvä pistokas?

Ennen pistokkaan ottamista ruusu olisi hyvä lannoittaa ja varmistaa, että se on sopivassa kasvullisessa vaiheessa. Sakset ja veitset olisi hyvä steriloida joko kuumentamalla tai teroittamisen jälkeen pyyhkimällä työvälineet esimerkiksi jollakin alkoholipitoisella puhdistusaineella.

Ensin katkaistaan version pää. Sitten leikataan alla oleva verso jäljellä olevasta varresta 15–20 cm pituiseksi. Pistokkaassa pitää olla vähintään 3 silmua. Yläpäästä pistokas leikataan suoraan noin 1 cm silmun yläpuolelta ja alapäästä muutama millimetri silmun alapuolelta viistoon.

Pistokkaasta poistetaan muut lehdet, mutta jätetään pistokkaan yläosaan kaksi lehteä, jotka typistetään puoleen. Yläpään leikkauskohtaan sivellään steariinia tai vahaa kosteuden haihtumisen ehkäisemiseksi.

Kaksi pistokasta laitetaan samaan halkaisijaltaan noin 10 cm ruukkuun sen verran kauaksi toisistaan, että ne on myöhemmin helpompi erottaa toisistaan. Pistokkaat upotetaan alustaan juurrutushormonidippauksen jälkeen niin, että toinen silmu jää alustan pinnan yläpuolelle. Kosteus ruukussa valuu alaspäin. Näin ensimmäinen silmu (= alasilmu) ei joudu liian märkään kohtaan purkissa.

Juurtumista parantavia keinoja

Alustan lämpö aiheuttaa kosteuden haihtumista. Kätevän pienoiskasvihuoneen saa puolentoista litran muovipullost. Pullosta leikataan pohja pois ja se asetetaan pistokkaiden päälle. Pullon korkki poistetaan kahden kolmen päivän päästä tuuletuksen vuoksi. Ruukku kastellaan pullon ulkopuolelta. Pullo poistetaan juurtumisen jälkeen tilanteen mukaan.

Toisen kätevän kasvihuoneen saa läpinäkyvästä muovilaatikosta, varsinkin jos pistokkaita on monta. Tuuletuksen voi järjestää kantta raottamalla. Pistokkaat kannattaa pitää varjossa koko juurtumisen ajan, ettei lämpötila nouse liikaa ja aiheuta pistokkaan kuivumista. Pistokkaaseen turpoaa kaulus, josta juuret vähitellen kasvavat. Juurtumisen voi todeta vetämällä kevyesti pistokasta. Monesti pistokkaaseen alkaa syntyä uusia versoja. Jos pistokas mustuu ylä- tai alapäästään, juurrutus on epäonnistunut. Syynä on yleensä liiallinen kuivuus tai liiallinen kosteus. Tasapaino löytyy vain kokeilemalla.

Juurtumista voidaan edistää monella tavalla. Kokeilemisen arvoisia keinoja ovat dippaus juurrutushormoniin, kaneliin, juoksevaan hunajaan tai aloeverageeliin. Itse pistokkaan juurrutuskohtaan voidaan tehdä muutamia pystysuuntaisia viiltoja tai poistaa kuorta pieneltä alueelta vastakkaiselta puolelta alasilmua.

Juurruttaminen vedessä

Ruusun oksasta poistetaan alalehdet. Tämän jälkeen oksa katkaistaan sopivan pituiseksi. Paljas runko upotetaan astiaan, jossa on keitettyä vettä. Vesi vaihdetaan joka toinen päivä. Juurtumista voi kokeilla parantaa sekoittamalla

Hur får man en förstklassig stickling?

Rosen bör ha växtkraft, ha gödslats, och vara i ett lämpligt tillväxtskede för att ge en livskraftig stickling. Sterilisera sekator och knivar. Upphettning är en bra metod, en annan är att putsa med ett alkoholhaltigt rengöringsmedel. Se till att redskapen är vassa.

Ta först bort skottets topp. Klipp sedan av en 15 – 20 centimeter lång bit så att sticklingen har minst tre knoppämnen. Klipp ett rakt snitt på sticklingens övre del ungefär en centimeter ovanom den översta knoppen, i den nedre delen skärs ett snett snitt någon millimeter under den nedersta knoppen. Lämna kvar två blad i den översta delen av sticklingen, korta in dem till hälften. Ta bort alla andra blad. Täck snittet i toppen med stearin eller vax för att förhindra uttorkning.

Sätt sticklingarna i krukor med 10 centimeters diameter och placera dem vid var sin kant så att de senare också lätt kan skiljas från varandra. Doppa dem först i rotningshormon och sätt dem sen i krukans så att den översta knoppen är synlig. Fukten i krukans rör sig nedåt, på det här sättet hamnar den nedre knoppen på ett inte alltför vått ställe i krukans.

Olika sätt att hjälpa sticklingen att slå rot

Om underlaget är varmt avdunstar fukten snabbare. Ett behändigt växthus tillverkar man lätt av en stor plastflaska, 1,5 liter. Skär bort flaskans botten och sätt den på krukans med sticklingarna. Flaskans kork kan tas bort efter två – tre dagar för att förbättra luftväxlingen. Vattna krukans utanför flaskan. Flaskan hålls kvar tills sticklingarna rotat sig, tiden varierar.

En plastlåda med lock är också ett smart växthus, speciellt om man har flera sticklingar. Luftväxlingen sköts med hjälp av locket. Sticklingarna bör hållas skuggigt under hela rotningsprocessen. Soligt läge kan göra att temperaturen blir för hög och sticklingen börjar torka. En tid innan rötterna börjar växa ut kan man märka att sticklingen sväller upp vid de nedre knoppämnena. Man kan dra lätt i sticklingen, om den verkar sitta fast har den börjat rota sig. Ofta skjuter också sticklingen nya skott. Om den däremot svartnar, upptill eller nedtill, har rotningen misslyckats. Orsaken är då oftast för torrt eller för fuktigt. Balansen lär man sig genom att försöka på nytt, om och om igen.

Rotningen kan underlättas och främjas på många sätt. Man kan doppa i rotningshormon, i kanel, i flytande honung eller i gel av aloe vera. Man kan också göra några små lodräta snitt i sticklingens rotningsdel eller skala bort lite av barken på motsatt sida från knoppämnet sett.

Rotning i vatten

Ta bort de nedersta bladen från sticklingen, efter det kan skottet kortas av till lämplig längd. Den bara stammen sätts i en burk eller glas med vatten som har kokats. Vattnet bör bytas ut varannan dag. Man kan försöka underlätta rotbildningen med att blanda gel av aloe vera och en

Juurtunut jäykkä pistokas. / En rotad styv stickling.

veteen aloeverageeliä ja neljännestabletti vitamiiniporetablettia. Liuos uusitaan viikon välein. Aloeverageeliä saa aloeverakasvin lehdestä.

Kasvavasta oksasta juurruttaminen

Valitaan kasvullisessa vaiheessa oleva, noin lyijykynän paksuinen ruusun oksa. Halkaistaan oksa noin 5 cm pituudelta niin, että yhteys latvaan jää ainakin toiselta puolen halkaisuviiltoa. Syntyneeseen halkeamaan laitetaan kasvuhormonia. Halkeaman aukipitämiseksi laitetaan siihen esimerkiksi kaksi nippusiteen pätkeä. Juurrutuskohtaan asetetaan kosteaa multaa oksan ympärille. Multa peitetään muovikelmulla, pussilla tai muovipullolla. Lopuksi kaikki peitetään niin, että juurrutuskohta on valolta suojassa. Noin 6–8 viikon kuluttua juurten ilmaantumisesta oksa katkaistaan ja istutetaan omaan ruukkuunsa.

Juurivesasta lisääminen

Monet ruusut tekevät juurivesoja. Niistä on melko helppo lisätä ruusuja. On vain muistettava ottaa riittävästi maavartta ja oltava varovainen vesaa maasta irrotettaessa. Pienet hennot juuret vahingoittuvat helposti. Pienen vesikylvyn jälkeen juurivesa voidaan laittaa suoraan kasvupaikalleen tai valeistutukseen isoon saaviin, josta ruusuvesa voidaan myöhemmin siirtää varsinaiselle kasvupaikalleen.

Taidetalo Pilvilinnan rosario. Yläosassa ruusut 'Sympathie' ja 'Ritausma', keskellä 'Lampion', 'John Davis' ja 'Aquarell', alhaalla 'Hansaland' ja 'Rotes Meer'. / Konshuset Pilvilinnas rosarium. Överst 'Sympathie' och 'Ritausma', i mitten 'Lampion', 'John Davis' och 'Aquarell', nederst 'Hansaland' och 'Rotes Meer'.

fjärdedels vitaminbrustablett i vattnet. Den blandningen bör bytas en gång i veckan. Gel av aloe vera får man från aloeväxtens blad.

Luftavläggare

Välj ut en lämplig gren, tjock som en blyertspenna, stadd i tillväxt. Klyv sedan ungefär fem centimeter av grenen, se till att kontakten till grenens topp inte bryts. Stryk rottingshormon på snittytorna. För att hålla snittytorna från varandra kan man till exempel sticka in två små bitar av buntband. Sätt fuktig jord runt det snittade stället, vira plastfilm runt, använd en plastpåse eller en plastflaska för att hålla jorden på plats. Täck till sist rottingsstället så att sol och ljus inte kommer åt. När det gått sex till åtta veckor från att rötterna börjat visa sig klipper man av grenen och planterar den i kruka.

Förökning genom rotskott

Många rosor gör rotskott. Det är lätt att föröka rosor med sådana. Man bör bara komma ihåg att ta med en tillräckligt stor bit av jordstammen och inte vara för brutal när man tar upp rotskottet, eftersom de små späda rötterna lätt kan ta skada. Efter ett litet vattenbad kan man plantera rotskottet direkt där man vill att den skall växa eller jordslå det i en stor balja för att senare flytta det till den egentliga växtplatsen.

Pikku-Visala / Aulis Räsänen

Avoimet ruusupuutarhat

Öppna rosenträdgårdar

EIJA TEMMES teksti/text – MÄRTHA VESTERBACK käännös/översättning

Sunnuntaina 16.6.2024 sadat kotipuutarhat ympäri Suomen pitävät porttinsa avoinna klo 12–17. Tämänvuotisen Avoimet puutarhat -tapahtuman teema on ”Puutarha herättää aistisi.” Avoimetpuutarhat.fi-hakutoimintojen avulla löydät kaikkien vierailukohteiden tiedot. Tapahtumaan osallistuu myös monta ruusupuutarhaa, joissa ilman muuta kannatta käydä.

Björkelunds Rosengård

Björkelunds Rosengård on noin 1,3 hehtaarin suuruinen ja sijaitsee Porkkalan niemellä. Inger Kullberg kertoo puutarhastaan: ”Olemme mieheni kanssa omistaneet puutarhan vuodesta 1970 lähtien, jolloin ostimme vanhan omakotitalon 3 000 neliön suuruisine tontteineen. Kun innostuimme puutarhanhoidosta, ostimme lisää maata saadaksemme ruusuille enemmän tilaa. Rakastamme myös perennoja, pensaita ja puita, kärhöjä ja kesäkukkia. Viljelemme vihanneksiakin pienimuotoisesti. Meillä on eri ryhmiin kuuluvia ruusuja – näin saamme kukinta-ajan kestämään mahdollisimman kauan. Pyrimme huolehtimaan luonnon hyvinvoinnista ja kasvattamaan ilman myrkkyyä. Puutarhassamme voi erikseen sovittaessa vierailla muulloinkin kuin tapahtumapäivänä.”

Inger ja Bo-Eric Kullberg, Porkkalantie 1063,
02480 Kirkkonummi, puh. 040 548 8906,
e-post: inger.kullberg@kolumbus.fi

Söndagen den 16 juni 2024 håller hundratals hemträdgårdar i Finland portarna öppna mellan klockan 12 och 17. Tema för årets Öppna trädgårdar är ”Trädgården väcker dina sinnen”. På webbplatsen oppnatradgardar.fi hittar du uppgifter om alla trädgårdar som kan besökas. I evenemanget deltar också flera rosträdgårdar, alla värda ett besök.

Björkelunds Rosengård

Björkelunds Rosengård är ca 1,3 ha stor på Porkala udd. Inger Kullberg berättar om sin trädgård: ”Min man och jag har ägt trädgården sedan 1970 då vi köpte ett gammalt egendomshus med tillhörande tomt på 3 000 kvadratmeter. När vårt intresse för rosor tog fart köpte vi mera mark för att få plats för rosor. Dessutom älskar vi perenner, buskar och träd, klematis och sommarblommor. Vi odlar också grönsaker i liten skala. Vi har rosor från olika grupper för att få så lång blomningstid som möjligt. Vi försöker odla giftfritt för att naturen skall må bra. Vi håller Öppen trädgård den 16 juni kl. 12–17. Andra tider är det möjligt att besöka oss enligt överenskommelse.”

Inger o Bo-Eric Kullberg, Porkalavägen 1063,
02480 Kyrkslätt, tel. 040 548 8906,
Epost: inger.kullberg@kolumbus.fi

'Poppius' Björkelund / Inger Kullberg

Pikku-Visalan puutarha

Pikku-Visalan puutarha Kuhmoisissa on 1 600 neliön suuruisen piha, jossa pensasryhmä sekä köynnösrusuja ja perennoja muun muassa pioneja ja kärhöjä.

Aulis Räsänen, Kylätie 104, 17780 Harmoinen,
puh. +358 40 716 5903, allurasanen@hotmail.com

Kielometsä

Kielometsä Rengossa osallistuu myös tapahtumaan.

Jukka Kallijärvi, Haspainsahdentie 121, 14300 Renko

Lutherin Ruusutarha

Kotipuutarha, jossa on noin 500 ruusua Pohjalaisessa maa-seutuympäristössä Stundarsin kotiseutumuseon kupeessa. Puutarha on jatkuvassa muutoksessa, kun kokeilen mitkä ruusut pärjäävät Pohjanmaan rannikon ilmastossa ja miten voi suojata ruusuja niin että kestävät talven koettelemukset paremmin. Täällä kasvaa löytöruusuja, historiallisia ruusuja ja puistoruusuja. Mielenkiinnon kohteena ovat sekä kestävät kurtturuusulajikkeet että Austinin jalostamat pensasruusut. Lisäksi ruukuissa kasvavien ruusujen määrä on nousussa.

Michael Luther, Stundarsgränden 4, 65450 Solf,
michael.luther@netikka.fi

Garduelis

Garduelis on luontoa ja kulttuuria, monilajinen eliöyhteisö ja yksityinen piilosoppi, rakennusten ja aitojen rajaama pihapuutarha. Puineen, pensaineen, perennapenkkeineen ja nurmiaukioineen sekä istutusten ja kivipurojen lomassa viihtyvine luonnonkasveineen se tarjoaa erilaisille eläville ruokaa ja suojaa - tilan viipyä tai viivähtää.

Eija Temmes-Silvonen ja Simo Silvonen,
Nahkurinkuja 10, 07900 Loviisa

Trädgården Pikku-Visala

Trädgården Pikku-Visala i Kuhmois i Birkaland är 1 600 kvadratmeter stor med buskrosor, klättersrosor och andra perenner, bland andra pioner och klematis.

Aulis Räsänen, Kylätie 104, 17780 Harmoinen,
tel. +358 40 716 5903, allurasanen@hotmail.com

Trädgården Kielometsä

Trädgården Kielometsä i Renko deltar också i evenemanget.

Jukka Kallijärvi, Haspainsahdentie 121, 14300 Renko

Luthers Rosenträdgård

Hemträdgården med ca 500 rosor ligger i österbottnisk landsbygdsmiljö nära Stundars hembygds-museum. Trädgården förändras kontinuerligt. Jag vill testa hur olika rosor klarar sig i vårt österbottniska klimat och vad man kan göra för att få fler rosor att överleva vintern. Här växer både fyndrosor, historiska rosor, moderna buskrosor och rabattrosor. I trädgården finns ett stort urval av härdiga rugosahybrider, men också Austin-rosor som kräver särskild omvårdnad för att klara den österbottniska vintern. Dessutom ökar antalet rosor i krukorna.

Michael Luther, Stundarsgränden 4, 65450 Solf,
michael.luther@netikka.fi

Garduelis

Garduelis är en blandning av natur och kultur, en mångfaldig ekologisk gemenskap och ägarnas privata tillflyktsort. Trädgården, som omges av staket och gamla byggnader, består av många olika rum med gröna gräsgolv som i sin tur delas in av träd, buskar och perennrabatter. Här och där finns också vilda växter som ger skydd och näring åt många levande varelser, en plats där man kan vila en stund eller stanna kvar.

Eija Temmes-Silvonen och Simo Silvonen,
Garvaregränd 10, 07900 Lovisa

Ehdota suosikkiruusuasi!

Ruususeuran jäsenillä on taas tilaisuus ehdottaa ja valita Vuoden suosikkiruusu. Se pääsee valokeilaan yhdessä Vuoden ruusun kanssa. Voit ehdottaa omassa pihassa tai jossakin muualla kasvavaa ruusua.

Mikä on Vuoden ruusu ja mikä Suosikkiruusu?

- Vuoden ruusu on seuran hallituksen valitsema. Vuoden ruusuksi on usein valittu kasvattamisen arvoinen Suomessa jalostettu tai löytöruusu.
- Suosikkiruusuksi jäsenet saavat ehdottaa mitä tahansa ruusua, josta itse pitävät.

Onko äänestäneille luvassa palkintoa?

- Palkintona on ilo, jonka saa jakaessaan omia kokemuksiaan muiden harrastajien kanssa.

Föreslå din favoritros!

Rosensällskapets medlemmar har även i år möjlighet att föreslå och att utse Årets favoritros. Den lyfts upp i rampljuset jämsides med Årets ros. Du kan föreslå en ros som du själv har eller en som du har sett på någon annan plats.

Vad är Årets ros och vad menas med Favoritros?

- Årets ros har valts av rosensällskapets styrelse. Den är ofta vald för att den är odlingsvärd, framtagen i Finland eller en fyndros.
- Rosensällskapets medlemmar kan föreslå vilken ros som helst till Favoritros, en ros som de själva tycker om.

Delas det ut priser till dem som röstar?

- Glädjen över att få dela sina erfarenheter med andra hobbyodlare är det enda "pris" som delas ut.

Mihin ehdottajan tulisi kiinnittää huomiota, kun tekee ehdotuksen?

- Ehdottajan tulisi kertoa, miksi kyseinen ruusu on hänen suosikkinsa ja miksi hän suosittelee sitä muillekin.
- Ehdotukseen tulee liittää ruusun nimi ja vähintään yksi tunnistettava kuva ruususta.

Miten kilpailussa edetään sen jälkeen, kun jäsenet ovat lähettäneet ehdotuksensa?

- Hallitus karsii kohtuullisen määrän ehdokkaita, joista jäsenet pääsevät äänestämään.
- Jos ehdotuksia tulee kohtuullinen määrä alkukarsintaa ei tarvita
- Jäsenet äänestävät valituista voittajan – vain yhdelle ruusulle voi antaa äänensä.

Vad bör den som föreslår en ros fästa vikt vid i sitt förslag?

- Förslagsställaren bör berätta varför just den här rosen är en favorit och varför hen rekommenderar den för andra
- Rosens officiella namn bör bifogas, likaså minst en bild som klart visar rosens utseende

Hur fortskrider nomineringarna efter att medlemmarna har sänt in sina förslag?

- Styrelsen går genom förslagen och tar fram ett måttligt antal nominerade som medlemmarna kan rösta på
- Om de givna förslagen är få behövs ingen nomineringsomgång
- Medlemmarna röstar fram en vinnare bland de nominerade – man kan rösta på endast en ros.

Säännöt – Regler

1. Suomen Ruususeuran jäsenet voivat ehdottaa ruusuja.
1. Endast medlemmar i Finska Rosensällskapet kan föreslå rosor.
2. Ruusun tulee olla suurimmassa osassa Suomea menestyvä ja terve (ainakin vyöhykkeillä 3–4)
2. Den föreslagna rosen bör vara frisk och klara sig i största delen av Finland (åtminstone växtzonerna 3–4)
3. Ehdotusten tulee olla perillä viimeistään 1.8.2024 sähköpostitse hallitus@ruususeura.fi tai kirjeitse: c/o Suomen Ruususeura, Itäinen härkäkuja 9, 02580 Siuntio.
3. Förslagen skall vara inlämnade senast 1 augusti, via e-post: hallitus@ruususeura.fi eller brevledes: c/o Finska Rosensällskapet, Östra oxgränden 9, 02580 Sjundeå.
4. Ehdotukseen liitetään ainakin yksi hyvä kuva sekä hyvä perustelu, miksi kyseistä ruusua ehdotetaan suosikkiruusuksi.
4. Förslaget bör innefatta minst en bra bild och en god motivering tillvarför rosen förtjänar att bli Årets favoritros.
5. Tieto ”kilpailusta” julkaistaan Ruusunlehdessä numero 2, verkkosivuilla sekä Ruususeuran Facebook-ryhmässä ja Ruusukeskustelua-Facebook-ryhmässä.
5. Information om hur utnämningen går till finns i Rosenbladet nr 2/2024, på Rosensällskapets webbplats och Facebook-grupp och i Facebook-gruppen Ruusukeskustelua.
6. Hallitus valitsee eniten ehdotuksia saaneista enintään 5 ehdokasta, joista jäsenet voivat äänestää mieleistään. Suljetaan pois ruusut, jotka ovat olleet ”Vuoden ruusuna” viimeisten 10 vuoden aikana, samoin tiedossa olevat tulevien vuosien ”Vuoden ruusut”. Nämä ehdokkaat julkaistaan Ruusunlehdessä 3/2024, verkkosivuilla sekä seuran Facebook-sivuilla ja FB:n Ruusukeskustelua ryhmässä.
6. På basen av de inlämnade förslagen nominerar styrelsen högst fem rosor, de som fått flest förslag, som går vidare till medlemsomröstningen. Uteslutna är rosor som har varit ”Årets ros” under de senaste tio åren och de som kommer att vara ”Årets ros” under de kommande åren. De rosor som deltar i medlemsomröstningen publiceras i Rosenbladet nr 3/2024, på webbplatsen, Rosensällskapets på Facebook-sidorna och Facebook-sidan Ruusukeskustelua.
7. Jäsenet voivat äänestää sähköpostin, postin ja Facebookin kautta (jäsenyys tarkistetaan) viimeistään 15.12.2024. Eniten ääniä saanut voittaa.
7. Rosensällskapets medlemmar kan rösta via e-post, med brev eller kort och Facebook-sidorna senast 15.12.2024 (medlemskapet kontrolleras). Den ros som får flest röster blir Årets favoritros.
8. Tieto voittaneesta ruususta julkaistaan esittelyineen Ruusunlehdessä 1/2025 rinnakkain ”Vuoden ruusun” kanssa.
8. Den vinnande rosen med bild och beskrivande text presenteras i Rosenbladet nr 1/2025 jämsides med Årets ros”.

R. moyesii 'Gréta'/VL

ISLANNIN VUODEN RUUSUT 2024 – ÅRETS ROSOR I ISLAND 2024

R. Moyesii hybrid 'Gréta' & 'Louise Bugnet'

VILHJÁLMUR LÚÐVÍKSSON teksti/text – LÚÐVÍKSSON, SAMSON B. HARÐARSSON och KRISTLEIFUR GUÐBJÖRNSSON kuvat/foto

INGER KULLBERG käännös islannista/översättning till svenska – ET suomennos/översättning till finska

Islannin Ruususeura on valinnut ehdolle kaksi ruusua, joista toinen on alkuperältään islantilainen ja toinen muualta maahantuotu. Tämänkertainen Ruususeuran hallituksen valinta vuoden ruusuksi osui ”islantilaiselle” ***R. Moyesii* hybrid 'Greta'**-lajille.

Ruusua on herättänyt huomiota runsaalla kukinnallaan ja voimakkaalla kasvutavallaan. Se kasvaa kolme metriä korkeaksi ja yhtä leveäksi, on täynnä oksia ja kiiltäviä pikkulehtiä. Kukinta on pitkäkestoinen, kukat syvän vaaleanpunaiset ja heteet luonteen omaisesti keltaiset ja näkyvät. Tuoksu on mieto. Ruusua on istutettu pääasiassa puistoihin. Se on läpikäynyt Ruususeuran aiemman puheenjohtajan ja nyttemmin Islannin maaseutuoppilaitoksessa maisemasuunnittelun lehtorina toimivan Samson B. Harðarssonin organisoiman puutarhakasvien koe-hankkeen *Yndisgróður* (koristekasvit), joka on toteutettu

Islands Rosenklubb har valt två rosor, den ena har isländskt ursprung och den andra är en importerad sort. Denna gång blev det den ”isländska sorten” ***R. Moyesii* hybrid 'Greta'**, vald av Rosenklubbens styrelse.

Rosen har väckt uppmärksamhet för sin rikliga blomning och kraftiga växtsätt. Den blir upp till 3 m hög och lika bred, har tät grenar och glänsande småblad. Den håller länge sina stora djupt rosa blommor med de typiska gula ståndarna i mitten. Doften är svag. Rosen har planterats huvudsakligen i offentliga parker och har ingått i ett försöksprojekt *Yndisgróður* (Prydnadsväxter) om trädgårdsväxter (2007–2022) med försöks- och visningsträdgårdar runt om i Island, organiserat av Rosenklubbens tidigare ordförande Samson B. Harðarsson, nu lektor i landskapsplanering vid Islands lantbruksuniversitet. Han har också gett namn åt rosen. Han ville hedra den svenskfödda

'Louise Bugnet'/KG

eri puolilla Islantia vuosina 2007–2022. Hän on antanut ruusulle nimen ja halunnut näin kunnioittaa kuvataiteilija Gréta Björnssonia (o.s. Greta Erdman 1908–1985). Hän asui Laugatungassa talossa, jonka tontille perustettiin Reyksavikin kasvitieteellinen puutarha vuonna 1961.

Alkuperäinen siementaimi on oletettavasti peräisin kasvitieteellisestä puutarhasta, jossa se kasvoi viiden sisarustaimien joukossa, kunnes istutettiin vuonna 1970 Laugatungan talon läheisyyteen. Kasvitieteellisen puutarhan dokumenttien mukaan vaikuttaa todennäköiseltä, että siemenet, joista nämä taimet saivat alkunsa, ovat peräisin pekingiläisestä kasvitieteellisestä puutarhasta Kiinasta vuodelta 1966.

Erään aiemmin Reykjavikin kasvitieteellisen puutarhan hallituksessa toimineen kollegan mukaan yksi taimista oli erityisen runsaskukkainen ja voimakaskasvuinen. Se valittiin lisättäväksi vuoden 1966 aikoihin, kun Johann Pálssonista tuli Reykjavikin puutarhan toiminnanjohtaja. Hänen kiinnostuksensa ruusuja kohtaan heräsi, kun hänet valittiin Akuryerissä sijaitsevan Kasvitieteellisen ja koristekasvipuutarhan *Lystigarðurinn* (Botanisk trädgård och prydnadsträdgård) johtajaksi ja kun Lars Cedergren oli lähettänyt hänelle Pohjois-Islannin lähes arktisiin oloihin joitakin erityisen kestäviä ruusuja, kuten *Rosa majalis* 'Foecundissima', 'Poppiuksen' ja 'Dart's Defenderin'. Nämä ruusut ovat edelleen elossa.

Islannin Ruususeuran jäsenet valitsivat digitaalisesti toteutetun äänestyksen perusteella ulkomaista alkuperää olevien ruusujen joukosta suosikikseen 'Louise Bugnet':en. Poikkeuksellisen kylmän ja myrskyisän kesän jälkeen

målarkonstnären Gréta Björnsson (född Greta Erdman 1908–1985) som tidigare var bosatt i huset vid Laugatunga vars tomt blev Reykjavíks Botaniska Trädgård när den grundades 1961.

Den ursprungliga fröplantan kommer förmodligen från Botaniska trädgården och växte upp bland 5 systerplantor, planterades 1970 inte så långt från huset Laugatunga. Enligt dokumentation från Botaniska Trädgården är det sannolikt att fröet till plantorna kommer från den Botaniska trädgården i Peking, Kina år 1966.

Enligt en tidigare medlem i styrelsen för botaniska trädgården i Reykjavik blev en av plantorna särskilt blomsterrik och växte kraftigt. Den blev vald att förökas ca 1996 då Johann Pálsson blev verkställande direktör för Reykjavíks Trädgårds styrelse. Hans intresse för rosor väcktes när han var anställd som ledare för *Lystigarðurinn* (Botanisk trädgård och prydnadsträdgård) i Akureyri och han hade personliga kontakter till Lars Cedergren i Råå. Denne hade 1981-84 skickat honom några riktigt härdiga rosor som *Rosa majalis* 'Foecundissima', 'Poppius' och 'Dart's Defender' till det nära arktiska klimatet i Nord-Island. Dessa rosor lever ännu idag.

'Louise Bugnet' är den ros som Rosenklubbens medlemmar valde till Årets ros av rosor med utländsk bakgrund. Genom digital omröstning. Efter den kalla och regniga sommaren 2023 tillfrågades klubbens medlemmar om vilka rosor som klarat vädret bäst. På basis av förfrågningen nominerades nominerades nitton rosor för röstningen, 50 medlemmar avgav sina röster. De följande

R. moyesii 'Gréta' - Kiulukat/nyper/SBH

Laugardalur SBH

Jäsenten keskuudessa toteutetun kyselyn perusteella ehdolle valikoitui 19 eniten myönteisiä arvioita kerännyttä ruusua. Varsinaiseen valintaan osallistui 50 jäsentä. Seuraavat ruusut saivat vähintään kymmenen ääntä:

1. 'Louise Bugnet' 21
2. 'Ritausma' 18
3. 'Balsgårds Irma' 18
4. 'Prairie Peace' 14
5. 'Kakwa' 12
6. 'Lac Majeau' 10

Seitsemänneksi tuli vuonna 2018 vuoden ruusuksi valittu 'Steinunn' 11 pisteellä. Merkille pantavaa on, että kaikki edellä mainitut lukuunottamatta 'Balsgårds Irmaa' on valittu aiemmin vuoden ruusuksi. Louise Bugnet' valittiin 2011, 'Lac Majeau' 2014, 'Kakwa' 2017, 'Ritausma' 2020 ja 'Prairie Peace' 2022.

Edellä todettu pätee moneen niistä kymmenen suosituimman listalla olleesta, joita ei tässä mainita, mikä kertonee jotakin kyseisten lajien kestävydestä ja levinneisyydestä. Kesä 2023 koetteli Islannin ruusuja rankasti ja osoitti, että vaikka seuran jäsenet ovat kasvattaneet monia ruusuja, vain osa niistä on todella viihtynyt. 'Balsgårds Irma' suoritus tuntuu menneen vuoden vaikeissa olosuhteissa tarkoittavan, että tämä ruusu soveltuu hyvin kasvatettavaksi Islannissa. Olemme panneet merkille, että monet suositut ruusut ovat pidettyjä myös muissa pohjoismaissa. Näistä esimerkkeinä mainittakoon Suomessa suositut 'Louise Bugnet' ja 'Ritausma'.

rosorna fick 10 röster eller flera.

1. 'Louise Bugnet' 21
2. 'Ritausma' 18
3. 'Balsgårds Irma' 18
4. 'Prairie Peace' 14
5. 'Kakwa' 12
6. 'Lac Majeau' 10

Den sjunde rosen var den isländska rosen 'Steinunn' som fick 11 röster, den blev vald till årets ros 2018. Värt att notera är att alla de här rosorna förutom 'Balsgårds Irma' tidigare har valts till Årets ros. Louise Bugnet' blev vald 2011, 'Lac Majeau' 2014, 'Kakwa' 2017, 'Ritausma' 2020 och 'Prairie Peace' 2022.

Detsamma gäller flera av de 10 som fanns med på listan men som inte nämns här. Det säger något om utbredningen av dessa rosor och deras hårdighet. Sommaren 2023 prövades rosorna i Island ganska hårt. Det visar också trots att många rosor har odlats många år av klubbmedlemmarna är det ett begränsat antal som verkligen trivs. 'Balsgårds Irma's prestation nu under årets svåra väderförhållanden antyder att denna ros passar bra att odla i Island. Vi märker att flera av rosorna som är populära visar sig vara uppskattade också i de andra nordiska länderna. Här är 'Louise Bugnet' och 'Ritausma' goda exempel i Finland.

Rose by another name would smell as sweet

KRISTIINA KALLIOJÄRVI teksti/text – MÄRTHA VESTERBACK käännös/översättning

Väitti aikoinaan Shakespeare. Tavallaan niinkin. En kuitenkaan menisi vannomaan, että tuoksu yhtä lailla hivelisi nenää, jos ruusu aikoinaan jonkin ilkeämielisen sattuman - tai vähemmän harkintakykyisen luonnontieteilijän oikun kautta, olisi saanut vaikkapa nimen ”niittyryöhyönen” tai ”piikkitörökki”. Ja vähintäänkin tuo olisi suuresti vähentänyt ruusun voittokulkua runoudessa ja laulujen sanoituksissa.

Kaikki ruusut näyttävät samalta. Ennen kuin kuitenkaan alatte harkita minulle kunniatonta erottamista ruususeurasta, jatkan kiireesti, että tuon ajatuksen taas on sanaillut, ei toki Shakespeare, vaan jokseenkin yhtä merkityksellinen henkilö, eli rakas aviomieheni.

Kummankin sanoissa näen kuitenkin pohtimisen arvoista viisautta. Tämän pohdiskeluni sai alulle viimekesäinen Pirkanmaan ruususeuran retkeily Turun Tähkäpuistossa. Jossa valitettavasti nimikyltit olivat kadoksissa. Niinpä me jonkinlaiseen ruusutietämyksemme (aluksi) luottaen lähdimme yrittämään lajiketunnistusta. Sanonpahan vain, että onneksi emme olleet osallistumassa Haluatko miljonääriksi tv-visaan. Enkä usko, että edes kilauttaminen kaverillekaan olisi meitä auttanut alkukierroksia edemmäs.

Niin, että sitä minä vain, että olisimmekohan sittenkin tehneet viisaammin, kun olisimme vain tyytyneet nauttimaan ruusujen tuoksusta ja kauneudesta - ihan millä nimellä vain. Mistä kumpuaa tuo inhimillinen halu aina ja kaikkialla analysoida ja lokeroida näkemämme - ja vaikkapa haistamamme? Onko se tervettä tiedonhalua - vai onko siinä mukana enemmän tai vähemmän pätemishalua?

Minä ainakin myönnän aina joskus syyllistyväni jälkimmäiseen. Onneksi usein miten saan kuitenkin kettua hännästä kiinni, ennen kuin yllän vallan naurettavuuksiin. Eihän toki tuossa lajitteluinnessa, tai edes pienessä pätemisenhalussa mitään kovin pahaa ole. Jos siitä nauttii. Joskus ne vain näyttävät pääsevän tunkemaan meidän ja nautittavien elämysten väliin. Kuten eräs ruusuretkeläinen tuli todistaneeksi, pähkäillessään keskellä puistokierrosta, että, löytyisiköhän sitä jostain joku ruusujentunnistuskurssi.

Käyttääkseni inhokki lauselmani ”aikuisten oikeesti”, jos edes ruusuista kirjoja kirjoittaneet ja niitä tutkineet eivät vielä ole osanneet päättää, ovatko damaskonruusu 'Celsiana' ja neidonruusu 'Amelia' yksi ja sama ruusu vai kaksi ja eri ruusu, niin mitäpä meiltä noviiseilta on lupa odottaa.

Totuudessa pysyäkseen olihan tuo Tähkäpuiston tunnistusvisa vallan hauska. Ja piti meidät kohtuullisen nöyrinä. Kuten kasveilla ylipäätään on kiitettävä taipumus tehdä.

'Amelia'. Kuva/Foto Inger Kullberg

'Celsiana'. Kuva/Foto Märtha Vesterback

Så påstod Shakespeare en gång i tiden. På sätt och vis så, jo. Jag går ändå inte ed på att doften skulle kittla i näsan lika mycket om växten på grund av nån elakartad slump – eller någon mindre omdömesgill naturvetenskapares infall – skulle ha fått namnet ”gärdesborste” eller ”taggtåtel”. Åtminstone skulle ju sådana namn verkligen ha bromsat upp rosens segertåg i poesi och sångtexter.

Alla rosor ser likadana ut. Innan ni, kära läsare, börjar överväga att utesluta mig ur rosensällskapet på ett något vanhedrande sätt vill jag hastigt gå till fortsättningen: Den tanken har inte Shakespeare satt ord på, däremot en någotsånär lika betydelsefull person, nämligen min kära äkta man.

Jag ser ändå en viss visdom i bägge citaten, en visdom verkligen värd att meditera över. Fröet till denna min begrundan såddes senaste sommar, när vi i lokalgruppen i Birkaland besökte Axparken i Åbo. Ni vet, den där parken där alla namnskyltar saknas, har försvunnit. Tyvärr. Därför, med full tillit (i början) till att vi hade en viss kännedom om rosor, beslöt vi oss för att börja med en identifiering. Jag säger nu bara det, turligt nog deltog vi inte i något i stil med ”Vill du bli miljonär”-frågeleken i TV. Och jag tror inte heller att livlinan ”ring en vän” hade hjälpt oss mera efter första försökshatet.

Alltså, jag tycker nu bara så att vi kanske skulle ha tagit ett klokare beslut om vi nöjt oss med att endast strosa omkring, njutande av rosornas skönhet och dofter – utan att alls behöva ha några namn på dem. Varifrån väller det egentligen fram, människans behov av att alltid och överallt analysera och dela in allt det hon ser – till och med de dofter hon känner? Är det fråga om sund kunskapstörst – eller är det fråga om ett mer eller mindre behov av att hävda sig själv?

Fullt och ärligt medger jag att jag då och då gör mig skyldig till det senare. Till all tur lyckas jag rätt ofta knipa käft innan grodan hoppar ur munnen, innan jag gör mig till åtlöje och blir begabbad. För all del, inte är det något illa med den här sorteringsivern, inte heller med att vilja framhäva sig själv. Om man njuter av det. Ibland lyckas bara de här böjelserna tränga sig in mellan oss och de njutningsfulla upplevelserna. Precis som för en av resenärerna som gick längs parkgångarna och muttrade något om att han borde söka sig till en kurs i rosidentifiering.

För att använda ett finskt uttryck som jag egentligen avskyr: ”aikuisten oikeesti” (oöversättligt, sägs när man tvivlar på sanningshalten i ett påstående), om varken som skriver rosböcker och de som både undersökt och forskat i årtal inte ännu ens har kunnat besluta om damascenerrosen 'Celsiana' och albarosen 'Amelia' är en och samma ros eller två olika rosor, så vad kan vi amatörer då förvänta oss.

För att hålla mig till sanningen: identifieringsleken i Axparken var verkligen rolig. Den höll oss också måttligt vördnadsfulla. Som växter i allmänhet har en berömvärd benägenhet att plåga göra.

'Katri Tuori'

Harrastelijan puuhastelua Limingan lakeuksilla En amatörs pysslande på slätterna i Limingo

HANNU TAIPALEENMÄKI teksti ja kuvat/text och foto – MÄRTHA VESTERBACK käännös/översättning

Kiinnostukseni vanhoja kotimaisia ruusulajikkeita kohtaan sai alkunsa joskus vuoden 1993 tienoilla Pentti Alangon ja Pirkko Kahilan teoksesta "Palavarakkaus ja särkynytsydän sekä muut perinteiset koristekasvit". Rakkaus ruusuja kohtaan tai ehkä pikemmin hulluus roihahti Suomalaisen ruusukirjan ensipainoksen julkaisun myötä v. 1995. Olin aiemmin myös liittynyt Ruususeuran jäseneksi. Ahmin kaikki saatavilla olevat tiedot ruusuista ja minussa heräsi hamstraaja joka halusi saada pihalleen kaikki

Mitt intresse för gamla inhemska rosor fick sin början ungefär år 1993 när jag fick boken "Palavarakkaus ja särkynytsydän sekä muut perinteiset koristekasvit" ("Brinnande kärlek och brustna hjärtan samt andra traditionella prydnadsväxter") av Pentti Alanko och Pirkko Kahila i min hand. Kärleken till – eller snarare sagt besattheten av – rosor blossade ordentligt upp när den första upplagan av boken Suomalainen ruusukirja ("Den finländska rosbooken") utkom 1995. Jag hade redan tidigare blivit medlem i

ruusulajikkeet jotka voisivat menestyä täällä tuulisella ja vähälumisella V-vyöhykkeellä. Tiedon ja kokemuksen karttuessa katseeni harjaantui etsimään pensasruusuja pihojen ja puistojen istutuksista, joista löysinkin jotain uutta kuten tarhakurtturuusu 'Karjasillan kulkuri, tunnistamattoman luonnonlajiristeymän 'Betty' sekä spinosissimaruusu 'Grandiflora' joka on 'Altaican' suurikukkainen muunnos jolle on annettu uusi nimi heilinruusu (Suomen Puu- ja pensaskasvio, täysin uudistettu 3. painos). 'Grandifloran' löysin v. 1997 Oulun Pateniemen vanhalta saha-alueelta Tokantien varrella olevalta pihalta. Sen löytyminen täältä pohjoisesta herätti mielenkiinnon sen alkuperästä, sillä ruusua ei tiettävästi kasvanut muualla Oulun alueella. Jäljet johtivat Helsingin kaupunginpuutarhuri Bengt Schaliiniin, joka on suunnitellut useita Oulun puistoja ja myös Pateniemen sahan viheralueet.

Suomalaisen ruusukirjan luku ruusujen jalostuksesta herätti ajatuksen että voisihan sitä itsekin kokeilla. Niinpä aloitin kokeilut v. 1996 ja risteysin erilaisia tarhakurtturuusuja keskenään ja yhden risteytyksen tein kurttulehtiruusun valkoisen muodon (f.alba) ja kempeleenruusun ('Kempeleen Kaunotar') kanssa josta syntyi 'Ensio' joka pääsi lisäykseen ja myyntiin Oulujoen taimiston kautta. 'Ensio' on levinnyt myös rajojemme ulkopuolelle ja sitä kasvatetaan ainakin balttiassa, Saksassa, Tanskassa ja Islannissa saakka.

Olen usein lausautanut että työ ja arki haittaavat harastuksia ja näin myös kohdallani kävi ja kokeilut jäivät kunnes v. 2018 päätin että vielä ehtisi yrittää saada aikaan jotain kaunista joka myös kestäisi pohjoisen talvet. Vuosi oli otollinen puutarhassa tehtäville risteytyksille. Lämpöä riitti toukokuulta pitkälle syksyyn mikä mahdollisti myös pidemmän kypsyamisajan vaativien kiulukoiden kypsymisen. Tein tuolloin kymmeniä eri ristipölytyksiä pihalla kasvavien ruusujen kesken. Syksyllä keräsin kiulukat joiden siemenet pesin ja kylvin turpeen ja hiekan seokseen. Ruukut vein ulos puolivarjoiseen paikkaan upottaen ne reunoja myöten maahan. Seuraavan vuoden toukokuussa itivät ensimmäiset siemenet joiden joukossa myös viisi valamonruusu × 'Above and Beyond'-ruusun jälkeläistä. Näistä sai alkunsa myös ruusu joka erottui edukseen joukosta ja jolle olen antanut nimeksi 'Katri Tuori' liminkalaisen edistykseellisen naisasianaisen mukaan. 'Katri Tuori' on tällä hetkellä seurannassa yhdessä n. 250 muun ruusuristeymän kanssa. Noiden ruusujen joukossa on myös yksi täysin piikitön jälkeläinen risteytystä tarhakurtturuusu (L83 × Pikkalan Kaunotar) × 'Above and Beyond'. Risteytysjälkeläisten kukkien yleisin väri on vaalenapunainen sen eri sävyissään. Tavoitteenani on kuitenkin saada aikaiseksi myös oranssin ja keltaisen eri sävyjä joita meidän olosuhteissamme ei ole liikaa tarjolla.

Myös takaiskuja tuli seuraavina vuosina. Kahtena talvena myyrät söivät yli puolet nuorista ruukuissa talveteuista taimista juuria myöten ja yhden talven märkyys ja kylvöruukkujen jäätyminen läpikotaisin tuhosi suurimman osan siemenistä. Viimeisimmät risteytykset tein viime kesänä. Niistä tuli noin 2 500 siementä jotka odottavat

Rosensällskapet. Jag sög i mig all kunskap som fanns om rosor och jag blev en hamstrare som i sin trädgård ville ha alla rosor som bara kunde klara sig här i zon V där vinden viner och snötäcket är tunt på vintrarna.

När min kunskap och min erfarenhet tilltog började jag också få rutin på att leta fram buskrosor i trädgårdar och i parkplanteringar. Jag hittade också ett och annat nytt, som till exempel rugosarosen 'Karjasillan kulkuri', den oidentifierade naturliga korsningen 'Betty' och spinosissimarosen 'Grandiflora', en storblommig variant av 'Altaica'. Den har nu fått ett nytt namn på finska, "helilinruusu" (Finlands vedartade flora, den tredje omarbetade upplagan, 2021). Jag hittade 'Grandiflora' 1997 i stadsdelen Pateniemi i Uleåborg, på en gård vid det gamla sågområdet vid gatan Tokantie. Det fyndet här långt uppe i norr väckte min nyfikenhet på hur det var möjligt, eftersom den veterligen inte fanns på andra ställen i Uleåborgstrakten. Spåren ledde till stadsträdgårdsmästaren i Helsingfors, Bengt Schalin, som har planerat flera av parkerna i Uleåborg, dessutom också grönområdena vid sågen i Pateniemi.

Kapitlet om rosförädling i boken från 1995 väckte mina tankar om att kanske försöka själv. Jag satte igång med mina försök 1996 och korsade olika rugosarosor med varandra, och en korsning gjorde jag med den vita formen av vresros (f. alba) och rosen 'Kempeleen kaunotar'. Det arbetet resulterade i 'Ensio', som förökades i Oulujoki plantskola, där den också såldes. 'Ensio' har också nått utanför vårt lands gränser och den finns åtminstone i de baltiska länderna, i Tyskland, Danmark och till och med i Island.

Jag har ofta suckat och sagt att arbetet och vardagens sysslor stör fritidssysselsättningarna och så gick det för mig också, mina experiment lades på is tills jag år 2018 beslöt att jag än en gång skall försöka få något vackert till stånd, något som skall klara av vintrarna här i norr. Det råkade vara ett gynnsamt år för korsningar i trädgården. Det var varmt redan i maj och ännu långt in på hösten, det betydde att även nypon som kräver en längre mognadstid hann utvecklas till fullo. Jag gjorde då några tiotal olika korspollineringar av mina rosor. Jag samlade in nyponen på hösten, tvättade fröna och sådde dem i en blandning av torv och sand i krukor som jag först höll utomhus på en halvskuggig plats och sen grävde jag ner krukorna helt och hållet.

Följande år, i maj, kunde jag se att de första fröna grott, bland annat fem fröplantor av valamorosen ('Splendens') och 'Above and Beyond'. Just de här växte upp till en ros som till sin fördel skilde sig från de övriga och jag har gett den namnet 'Katri Tuori' efter en framstegsvänlig kvinnosaks kvinna från Limingo. 'Katri Tuori' är nu under observation tillsammans med ungefär 250 andra korsningar. En av rosorna i observationsmaterialet är en helt tagglös fröplanta av (L83 × 'Pikkala') och 'Above and Beyond'. Fröplantornas blomfärg är vanligtvis ljusröd, i olika toner. Jag strävar också till att få fram olika nyanser av orange och gult, färger som det i våra förhållanden inte finns alltför stort utbud av.

De följande åren drabbades jag även av motgångar. Sorkarna åt upp över hälften av de unga plantorna som

'Lac Majeau' × 'Campfire'

(L83 x Pikkalan Kaunotar) × 'Above and Beyond'

kylvökennoissa hangen alla tulevaa kevättä. Huomio täytyy nyt keskittää risteytysjälkeläisten seurantaan ja tehdä raakaa karsintaa taimien kesken jättämällä jäljelle parhaimmat yksilöt. Uusia pölytyksiä täytyy tehdä harkiten tai ei ollenkaan tilanpuutteen vuoksi. Ruusunjalostus on aikaa vievää mutta myös palkitsevaa kun näkee lopputulokset.

Kaikille ruusunjalostuksesta kiinnostuneille suosittelen seuraamaan seuraavia facebook-ryhmiä: Ruusukeskustelua, Pohjolan ruusut sekä European Rose Hybridizers (rose breeding).

Näissä kanavissa olen kertonut tuloksistani kuvien kera ja antanut myös käytännön ohjeita ruusunjalostuksesta. Internetin keskustelupalstoista mainitsemisen arvoisia ovat Rose Hybridizers Association forum osoitteessa <https://forum.rosehybridizers.org/> sekä Klorofylli-forumin Ruusutosion viestiketju Ruusujen risteytys <https://www.klorofylli.com/forum/viewtopic.php?t=1515>

övertvintrar i krukor med rötter och allt två vintrar i rad. En annan blöt vinter frös krukorna med sådderna helt och hållet och största delen av fröna förstördes. Jag gjorde mina senaste korsningar i somras. Det blev cirka 2 500 frön som nu väntar på våren i sina pluggbrätten under snödri-vorna. Jag koncentrerar mig nu på att observera fröplantorna och på att göra ganska brutala gallringar av dem och spara de bästa. Nya pollinerings bör göras med eftertanke eller inte alls med tanke på utrymmet, som det börjar bli brist på. Rosförädling tar tid, men är nog så belönande när man ser resultatet.

För alla som är intresserade av rosförädling rekommenderar jag Facebook-grupperna Ruusukeskustelua, Pohjolan ruusut och European Rose Hybridizers (rose breeding). Jag har delat mina resultat, med bilder, i de här grupperna och jag har också gett praktiska råd om förädling. Diskussionsforum på internet som är seriösa är Rose Hybridizers Association på adressen <https://forum.rosehybridizers.org/> och forumet Klorofylli, kedjan Ruusujen risteytys på adressen <https://www.klorofylli.com/forum/viewtopic.php?t=1515>.

Valitse ruusujen hoitoon laadukkaat ja kestävät työkalut

Lyhennä ruusut syksyllä tasamittaiseksi ja puhdista penkin pinta pudonneista lehdistä.

Lisää uutta hiekkapitoista multaa tyville sekä talvensuojaturveta ennen suojausta.

Oksasakset sopivat leikkaamaan maksimissaan peukalon paksuisia oksia.

Ruusuharava on tehokas työkalu pensaiden alustojen ja ympäristön siistimiseen sekä mullan levittämiseen pienille aloille.

FISKARS

Fiskars puutarhatuotteet
fiskars.com

Pohjoismaiset puutarhat - messut Tukholmassa

21.–24. maaliskuuta 2024

Mässan Nordiska trädgårdar i Stockholm

21.–24. mars 2024

MÄRTHA VESTERBACK teksti/text – KARIN WALLIN, Ruotsin ruususeuran jäsen/Medlem i Svenska rosensällskapet kuvat/foto
EIJIA TEMMES suomennos/översättning från svenska till finska

Pitkälti yli 50 000 vierailijaa kävi 250 näytteilleasettajan voimin aikaansaaduilla puutarhamessuilla. Messuyhteistyö harrastajapuutarhuriyhdistysten kattojärjestön (FOR) ja valtakunnallisen Svensk Trädgård -liiton kesken mahdollistaa suositun Neuvontakadun toteuttamisen puutarha-alan yhdistysten tarjoamine tietopalveluineen ja tuotemyynteineen. Neljällä näyttämöllä pidetään esitelmiä lähietäisyydellä istuvien kuultavaksi. Ei väliaikamusiikkia, ei kovaäänisten toistamia ilmoituksia!

De över 250 utställarna på Nordens största trädgårdsmässa besöktes i år av långt över 50 000 personer. Mässans samarbete med Fritidsodlingens riksorganisation (FOR) och Riksförbundet Svensk Trädgård möjliggör den populära Rådgivningsgatan där trädgårdsrelaterade föreningar bjuder på information och försäljning av sina alster. Fyra scener bjuder på föredrag med riktat ljud för sittande åhörare. Ingen musik spelas, inga högljudda annonseringar förekommer.

Ruotsin ruususeuran näyttelyosasto esitteli helposti omaksuttavaa tietoa: Terveet, kestävät ruusut, vuoden ruusu ja jäsenten suosikkiruusu. Kaikista näistä esillä selkeät kuvat, nimet, kuvaukset. Pöydälle oli asetettu kirjoja selailtavaksi ja esitteitä ostettavaksi. / Svenska rosensällskapet monter innehöll lättillgänglig information: Friska härdiga rosor, Årets ros och medlemmarnas favoritrosor. Alla med tydlig bild, namn och beskrivning. På borden fanns litteratur att bläddra i och broschyrer att köpa.

Torstain neuvot, Kerstin Bergman ja Rolf Engström, vastasivat kysymyksiin ja jakelivat neuvoja. Moni kävijä viihtyi pitkään selailemassa kirjoja ja kuvaamassa kiinnostavia yksityiskohtia. / Torsdagens rådgivare, Kerstin Bergman och Rolf Engström, svarade på frågor och gav råd. Många besökare satt länge och bläddrade i böcker och fotograferade det som intresserade.

"Äiti, tuolla on meidän ruusu!" Ruotsin maakuntaruusuja esittelevä kirja ilmestyi sopivasti messuille – ruusut oli valittu "Rosarvet i Nordiska genbanken" (Pohjoismaisen geenipankin ruusuperintö) -kirjan viimeistelytyön yhteydessä vuonna 2021. Juhannusruusu, jota Ruotsissa usein kutsutaan "Suomen valkoiseksi ruusuksi", on ruotsalaisessa viljelykulttuurissa 1900-luvun alusta tunnettu Värmlannin ruusu. / "Mamma, där är vår ros!" Lagom till mässan utkom en bok om Sveriges landskapsrosor, som utsågs samtidigt som arbetet med boken "Rosarvet i Nordiska genbanken" slutfördes (2021). Midsommarrosen, i Sverige ofta "Finlands vita ros" är Värmlands ros, den är känd i svensk odlingskultur sen 1900-talets början.

Suomen Ruususeura Helsingin kevätmessuilla 21.–23. maaliskuuta Finska Rosensällskapet på vårmässan i Helsingfors

EIJA TEMMES teksti/text – MÄRTHA VESTERBACK käännös/översättning

Kevätmessut 2024 tarjosi ohjeita, vihjeitä, nähtävää ja kuultavaa niin puutarhanhoidosta kuin myös asumisesta, remontoinnista, sisustamisesta, mökkielämästä, luonnosta, luomusta, retkeilystä, vieläpä golfista kiinnostuneille 58 800 kävijälle.

Suomen Ruususeuran käytössä oli torstaista lauantaihin Puutarhaliiton näyttelytila, joka sijaitsi aivan Puutarhalavan läheisyydessä. Seuran näyttelyosaston ilmatila täyttiikin vähän väliä lavalta kaikuvista puheista: syötävät kukat, elämyksiä mehiläisten maailmassa, kuivuutta kestävä kasvit... Ruususeuran pöydän ääressä päivystäjille tarjoutui siis oman toiminnan kylkiäisenä tilaisuus päivittää puutarhanhoidon trenditietämystään.

Värmässan i Helsingfors bjöd sina 58 800 besökare på råd, tips och mycket att titta och lyssna på – inte enbart rörande trädgård, utan också boende, renovering, inredning, stugliv, natur, ekologiska produkter och friluftsliv, till och med golf.

Finska Rosensällskapet hade tillfälle att från torsdag till och med lördag använda sig av Puutarhaliittos-Trädgårdsförbundets monter, precis bredvid trädgårdsscenen. Det gjorde att ljudet därifrån – om ätbara blommor, upplevelser i binas värld, växter som tål torka – tidvis överröstade samtalen vid bordet. De som dejourerade i Rosensällskapets monter hade minsann goda möjligheter att som sideeffekt uppdatera sin kunskap om trender i trädgården.

Suomen Ruususeura osallistui ainoana Puutarhaliiton jäsenyhdistyksenä messuihin. Kuvassa seuran aktiivijäsenet Ritva Laaksovirta, Margareta Hägg, Pentti Säynäjäjärvi ja Michael Luther. / Finska rosensällskapet var den enda av Puutarhaliittos-Trädgårdsförbundets medlemsföreningar som deltog i vårmässan. Föreningens aktiva medlemmar dejourerade, från vänster Ritva Laaksovirta, Margareta Hägg, Pentti Säynäjäjärvi och Michael Luther. Kuva/Foto Pentti Säynäjäjärvi

Osastolla päivystäneet hallituksen jäsenet toivoivat tulevina vuosina voivansa Puutarhaliiton kautta vaikuttaa messujärjestelyihin – tuoreen kokemuksen perusteella oltiin valmiit ojentamaan järjestäjille niin ruusuja kuin risujakin. Märtha Vesterback kertaillee ruusujen nimiä. / De styrelsemedlemmar som dejourerade i monter hoppades på att via Puutarhaliitto-Trädgårdsförbundet kunna påverka mässarrangemangen under de kommande åren – på basis av erfarenheterna från i år är alla beredda att ge både ros och ris åt arrangörstaben. Märtha Vesterback repeterar rosornas namn. Kuva/Foto Eija Temmes

Korsikapuisto Esplanadin suunnasta. / Parken Korsika, från Esplanaden sett.

Suomen mantereen eteläisin ruusupuisto

Finska fastlandets sydligaste rospark

MERJA RÖNKKÖ & EIIJA TEMMES teksti/text – MERJA RÖNKKÖ kuvat/foto – MÄRTHA VESTERBACK käänös/översättning

Hangossa asuessani tapanani oli pyöräillä ristiin rastiin pitkin pikkukaupungin katuja, kujia, teitä ja polkuja. Vuosien varrella satulaperspektiivistä tutuiksi kävivät sekä laajat näkymät horisonttiin asti avautuvine merenselkineen että matkanvarren pienet yksityiskohdat omakotipihojen istutuksista tienvarren piennarkasveihin. Tyypillinen reitini myötäili merenrantaa kiertäen niemen ympäri, jolloin katsastetuksi tulivat niin eteläpuolen Kolaviken ja ulappa Russarön suuntaan kuin pohjoispuolen Metsäkannas ja läntinen selkä sekä siinä välillä vieläpä mantereen eteläkärkikin niin läheltä kuin vapaasataman aita salli.

Joskus ajelin vain, toisinaan pysähtelin, nousin pyörältä ja poikkesin tarkastelemaan jotakin kiinnostavaa yksityiskohtaa. Eräs vakituinen taukopaikkani oli Hankoniemen suuntaisesti kulkevan Esplanadin ja nientä halkovan Hangonkyläntien risteyksessä sijaitseva Korsika-puisto, toiselta nimeltään Jussi Lundmarkin puisto, mutta minulle yksinkertaisesti Ruusupuisto. Puisto sijaitsee kaupunkitaajaman laidalla, lähellä Hankoniemen kärkeen sijoittuvaa vapaasatama-aluetta – vain muutaman kilometrin päässä mantereemme eteläkärjestä.

När jag bodde i Hangö hade jag för vana att cykla kors och tvärs längs gator, gränder, vägar och stigar i den lilla staden. Jag lärde känna staden och dess omgivning ur sadelperspektiv, både fjärdarnas vida havsvyer ända till horisonten och små detaljer under färderna, som planteringarna vid egnahemshus och växtligheten vid vägrenarna. Min vanligaste rutt gick längs havsstranden, runt hela udden. På den färden hann jag betrakta både Kolaviken i söder och det öppna havet mot Russarö, lika väl som Skogsnäset i norr och fjärden i väster. Däremellan också uddens sydligaste spets tills frihamnens staket satte stopp.

Ibland cyklade jag i ett kör, ibland stannade jag upp, steg av cykeln och gick iväg för att närmare titta på något som verkade intressant. En plats som jag ofta besökte var korsningen mellan Esplanaden i riktning mot yttersta udden och Hangöbyvägen som går i nord-sydlig riktning. Där finns parken Korsika, numera K.J. Lundmarks park, men för mig kort och gott Rosenparken. Den ligger alldeles i utkanten av stadskärnan, rätt nära frihamnsområdet ute på udden, endast några kilometer från Finlands sydligaste fastlandspunkt.

Parken grundades i början av 1950-talet och planerades

Puisto perustettiin 1950-luvun alkupuolella. Sen suunnitteli lääkäri K.J. Lundmark, joka antoi sille nimen Korsika. Tällä nimellä puistoa kutsuttiin aina vuoteen 1986 asti, jonka jälkeen se nimettiin uudestaan suunnittelijansa mukaan Jussi Lundmarkin puistoksi. Samaan aikaan puistoon sijoitettiin Carl-Gustaf Liliuksen veistos Lenore. Tämän ja paljon muuta puiston vaiheista kertoi minulle Hangon pitkäaikainen puistoesimies, puutarhuri ja nyttemmin jo eläkepäiviä viettävä Merja Rönkkö. Nimenomaan ruusut olivat Merjan ”laji” joten eipä ihme, että niitä löytyy runsaasti Hangon puistoista. – Rakkauteni ruusuihin on säilynyt, toteaa Merja ykskantaan.

Monilajinen ruusupuisto

Puiston monista kasvilajeista näyttävimpiä ovat ryhmäruusut. Ne lienevät olleen suunnittelijan rakkaus, kun niitä niin runsain määrin aikanaan istutettiin. Kaikki taimet tilattiin ulkomailta, Hollannista ja Saksasta. Ryhmäruusujen joukossa oli myös muun muassa köynnösrusu 'Flammentanz' sekä useita runkoruusuja. Ryhmäruusujen lajikkeet eivät kaikki kestäneet Suomen talvea, eivät edes 1A-vyöhykkeen Hangossa siitäkään huolimatta, että Korsika-puisto sijaitsee varsin edullisessa paikassa (Pentti Alangon mukaan Gotlantiin vertautuvassa ilmastossa). Kesällä alue on lämmin ja valoisa, ja tuuli puhaltelee sinne sopivasti pitäen kasvustot terveinä, esimerkiksi härmää on esiintynyt vain harvoin.

Lajikkeet olivat punainen 'Nina Weibull' ja keltainen 'Peace' sekä kelta-vaaleanpunainen 'Chicago Peace'. Näiden lisäksi istutettiin keltaista 'Allgoldia', valkoista 'Schneewittcheniä' sekä uusia runkoruusuja 'Nina Weibull' -varrennoksina. Vaaleanpunaisiakin ryhmäruusuja oli, aluksi muun muassa kaunis, joskaan ei kovin kestävä 'Queen Elisabeth'. Myöhemmin 2000-luvun alkupuolella yritettiin istutuksiin palauttaa suunnittelijan valitsemat värit. Kävi ilmi, että skaala oli alun perin soinnutettu tarkoituksellisesti punaisesta oranssin sävyjen kautta keltaiseen. Onnistuimme ennallistamaan puiston ruusujen osalta lähes kokonaan alkuperäisen kaltaiseksi.

Ruusuorapihlajat, pallesorvarinpensaat, syreenit, happomarjan eri lajikkeet, kotakuusamat, ruusukvittenit, komeaonnenpensaat, sulkatuhkapensaat, peikonpähkinä ja eri värisinä kukkivat omenapuut rytmittävät ja taustoittavat ruusuistutuksia. Suomen oloissa harvinaiset Englannin pyramidipoppelit, pensashanhikit sekä aidanteina kasvavat morsiusangervot luovat kerroksellisuutta ja tuovat lisänsä lajikirjoon.

Maanparrannusta ja huolellista hoitoa

Puistoa perustettaessa maapohja oli ilmeisesti ainakin osin täyttömaata ja istutusten alle jäi hyvin suuria kivilohkareita, mikä ei tietystikään edistänyt ruusujen viihtymistä. Suuri määrä ryhmäruusuja vaihdettiin vuonna 1979, jolloin tulitiin työhön nuorena puutarhurina Hankoon, kertoo Merja Rönkkö. Maapohjakin vaihdettiin silloin ruusupenkien kohdalla kokonaan. Hyvää, lannoitettua multaa tuotiin noin 60 cm syvyydeltä ja uudet ruusut istutettiin huolellisesti.

Englannin pyramidipoppelit. / Två engelska pyraminpopplar.

av läkaren K. J. Lundmark som gav den namnet Korsika. Ända fram till 1986 hade parken det namnet, men då bestämdes att parken skall ha grundarens namn, och Carl-Gustaf Liljus skulptur Lenore fick sin plats i parken. Allt det här och mycket mera därtill om parkens olika skeden fick jag mig berättat av trädgårdsmästare Merja Rönkkö, långvarig förman för parkerna i Hangö, numera pensionär. I synnerhet rosor var Merjas ”grej”, så det är inte förvånande att det finns en hel del sådana i parkerna i Hangö. ”Min kärlek till rosor finns fortfarande kvar”, konstaterar Merja utan minsta tvekan.

Rospark med många växter

Rabattrosorna är utan tvivel de mest framträdande av parkens många växter. De torde också ha varit planterares stora kärlek, eftersom rosor redan från början planterades i stort antal. Alla plantor beställdes utifrån, från Nederländerna och från Tyskland. Även klätterrosen 'Flammentanz' och flera uppstammade rosor fanns från början i parken. Många av rabattrosorna klarade inte Finlands vinter, inte ens i Hangö som ändå är zon 1a och trots att Korsika finns på en synnerligen gynnsam plats (enligt Pentti Alanko i ett klimat jämförbart med Gotlands). Under somrarna är parkområdet varmt och ljust och det blåser inte mer än så att växterna hålls friska, till exempel har parken sällan besvärats av mjöldagg.

De rosor som planterades var röda 'Nina Weibull' och gula 'Peace' samt gul-ljusröda 'Chicago Peace'. Färgskalan kompletterades av gula 'Allgold', vita 'Schneewittchen'

Ruusujen runsautta. / Ett överflöd av rosor.

Korsika-puisto kuuluu Hangon edustuspuistoihin ja sitä hoidettiin todella huolella vielä 1980- ja 1990-luvuilla, jolloin henkilökuntaa oli enemmän ja kausityöntekijöitäkin mahdollista palkata avuksi. Keväällä haravoimme ensin puiston ja poistimme suojahavut ruusuilta. Talvisuojana ollut multa karisteltiin niin ikään pois. Ruusut leikattiin siten, että kasvamaan jäi kolmesta viiteen versoa ja kuhunkin versoon 3 silmua – tämä se vasta oli tarkkaa puuhaa, muistelee Merja. Penkit lannoitettiin Biolanilla ja kalkittiin, minkä jälkeen mullan pintakerros kuohkeutettiin noin kolmasosaan lapion pistolla, maa käännettiin vahingoittamatta ruusuja ja lopuksi vielä tasattiin juurialue. Ennen juhannusta sirotettiin kalkkisalpietaria hyvin varovasti.

Myöhemmin kesällä penkkien reunat kantattiin kantauslapiolla ja suoritettiin uusintalannoitus vielä kertaalleen Biolanilla viimeistään 15. heinäkuuta. Kastelusta huolehdittiin – silloinkin, kun Hangossa oli vesi vähissä, kastelimme vedenkäyttökieltoa uhmaten. Kesän aikana ruusupenkit pidettiin rikkaruohoista vapaana kitkemällä ja reunat siistittiin ruohosaksilla. Kukkiheet kukat leikattiin ensimmäiseen ehjään lehteen. Näin ruusut jatkoivat kukintaa aina ensimmäisiin pakkasiin asti. Viimeinen lannoitus annettiin PK-lannoksella elo-syyskuun taitteessa. Kun maa oli jo jäässä, ruusut katettiin mullalla ja peiteltiin kuusenhavuilla. Havut aseteltiin kauniisti limittäin, jolloin penkit olivat silmänilo talvenkin aikana. Runkoruusut taivutettiin varovasti maata vasten ja peitettiin runsaalla multakerroksella sekä katettiin havumajalla.

och nya uppstammade rosor som ymphybrider av 'Nina Weibull'. 'Queen Elisabeth', en vacker men inte alltför hårdig rabattros, fanns med från början, och flera andra ljusröda planterades också. Senare, i början av 2000-talet, försökte man återställa de färger planeraren valt från början. Då märkte man att den ursprungliga meningen hade varit att harmonisera färgerna från rött via orange toner till gult. "Vi lyckades rekonstruera parken vad rosorna beträffar nästan helt till det ursprungliga", kommenterar Merja.

Rosenhagtorn, benved, syren, berberis, try (Lonicera), rosenkvitten, forsythia, lingonoxbär, ormhassel och äppelträd med olika blomfärg ger bakgrund och rytm åt rosplanteringarna. Engelsk pyramidpoppel, sällsynt i Finland, ölandstok och brudspirea skapar höjdskillnader och kompletterar artmångfalden.

Jordförbättring och omsorgsfull skötsel

När parken anlades bestod marken tydligen till en del av fyllnadsjord och rätt stora stenblock fanns under planteringarna, vilket ingalunda bidrog till rosornas trivsel. En stor del av rosorna byttes ut 1979 när jag som ung trädgårdsmästare kom till staden, berättar Merja Rönkkö. Jordgrunden byttes då också helt och hållet ut under rosrabatterna. 60 centimeter djupa bänkar grävdes och fylldes med god, välgödslad mylla och nya rosor planterades med omsorg.

Parken Korsika är en av Hangös representativa parker och den sköttes också verkligen omsorgsfullt ännu på 1980- och 1990-talen när det fanns personal att tillgå

Runkoruusut parhaassa kukassa. / Stamrosor i sin bästa blomning.

Puisto muutosten tuulissa

Kun 1990-luvun lama iski ja rahaa oli todella vähän, kausityöntekijöitä jäi eläkkeelle eikä ketään ollut mahdollista palkata heidän tilalleen. Elettiin vaikeita aikoja. Harjoittelijat ja kesäkoululaiset ja myöhemmin koneetkin tulivat oman pienen henkilökuntamme avuksi, mutta kun alueita oli 345 hehtaaria ja lisänä katuviheriöt ja rannat, työtä oli aivan liikaa, Merja harmittelee.

Muitakin uhkia puiston yllä on leijunut. Hangon kaupunki sijaitsee ahtaalla niemellä, mistä johtuen maankäytön suunnittelu on ajoittain herättänyt vilkasta keskustelua erilaisten intressien törmäessä. Kun Hangolle 2010-luvulla laadittiin yleiskaavaa, ehdotettiin luonnoksessa Korsika-puiston muuttamisesta asuinalueeksi. Monissa kaavaluonnosta kritisoivissa vastineissa vaadittiin kuitenkin puiston säilyttämistä vedoten muun muassa sen monipuoliseen ja erityiseen kasvilajistoon. Järki voitti – vai sittenkin sydän? – kun puisto sai säilyä puistona.

Istutusten hoitotavat ovat kovin paljon muuttuneet siitä, kun aloitin työni puutarhurina, pohtii Merja. Ruusuja joudutaan uusimaan usein, koska talvisuojaus ja muu hoito eivät enää vastaa niiden vaatimuksia. Nykyään suosittu kuorike ei valitettavasti ole paras mahdollinen kate ruusuille. Viime kesänä näyttivät ruusujen kunto ja kukinta vähän surullisilta. Hangon asukkaat ja turistit ovat kuitenkin löytäneet Korsika-puiston ja kyselevät usein ruusujen lajikkeista ja niiden hoidosta. Toivon kovasti, että vanhan puiston arvo säilyy ja ruusut saavat ilahduttaa kävijöitä vastaisuudessaakin.

och det var möjligt att anställa säsongsarbetare. På våren städade vi i parken, krattade och tog bort vinterskyddet, alltså grankvistarna, från rosorna, sen bredde vi ut myllan som skyddat rötterna. Rosorna beskars så att tre till fem skott med tre knoppar på vart och ett blev kvar. Det här var verkligen ett precisionsarbete, minns Merja. Rabatterna kalkades och gödslades och efter det luckrades mulden upp till ungefär ett tredjedels spadtag och vändes utan att skada rosrötterna. Till slut såg parkarbetarna till att allt blev jämt och snyggt. Före midsommar strödde man ännu ut kalksalpeter, mycket försiktigt.

Senare på sommaren snyggade vi upp rabattkanterna med en kantningsspade och rosorna gödslades ytterligare en gång, senast 15 juli. Vi såg till att det vattnades – även då vattnet tröt i Hangö trotsade vi bevattningsförbudet. Ogräs rensade vi bort för hand, kanterna klipptes med grässax. Vissnade blommor knipsades av strax ovanför det första hela bladet. På så sätt blommade rosorna ända till den första frostnatten. Sista gödslingen gjordes med PK-gödsel i månadsskiftet augusti-september. När marken frusit täcktes rabatterna med mull och grankvistar som lades vackert överlappande så att rabatterna skulle se snygga ut även på vintern. De uppstammade rosorna böjdes försiktigt mot marken och täcktes ordentligt med mull och över det hela sattes grankvistar, som en liten koja.

Parken i förändringens vindar

När depressionen slog till på 1990-talet och det var verkligen ont om pengar fick säsongsarbetarna gå i pension och det fanns inga möjligheter att anställa personer i stället för dem. Tiderna var svåra. Praktikanter och skolelever, senare också maskiner, kom och hjälpte vår lilla personalstyrka, men att sköta 345 hektar och därutöver gatornas grönområden och alla stränder blev övermäktigt, grämer sig Merja Rönkkö.

Andra hot svävade också över parken. Staden är belägen på en smal udde och planeringen av hur stadens mark skall användas har tidvis väckt hårda diskussioner när olika intressen har kolliderat. Då det gjordes en ny generalplan för Hangö på 2010-talet föreslogs i utkastet att Korsika skulle ändras till bostadsområde. I de många bemötanden som kritiserade generalplaneförslaget krävdes ändå att parken skulle bevaras, hänvisande bland annat till den rika och speciella artmångfalden. Förnuftet – eller var det hjärtat – segrade och parken fick bibehållas som park.

Sätten att sköta planteringen har förändrats en hel del sen jag började som trädgårdsmästare, resonerar Merja. Nuförtiden måste rosorna ofta förnyas, eftersom vintertäckning och annan skötsel inte direkt motsvarar vad rosorna behöver. Det barkströ som nuförtiden favoriseras på rabatters ytor är inte det optimala för rosor. Senaste sommar var rosornas kondition och blomning erbarmlig. Invånarna och turisterna i Hangö har ändå upptäckt Korsika och frågar ofta om de olika arterna och sorterna och om hur de sköts. Jag hoppas innerligen att den gamla parkens värde består och att rosorna får glädja besökarna även i framtiden.

"Kivet ovat minun juttuni". / "Stenar är helt enkelt min grej".

Eija's Garden on hyvää tekevien aistielämysten keidas Eija's Garden, de välgörande sinnesförmimmelsernas oas

EIJA TEMMES teksti/text – EIJA KECKMAN kuvat/foto – MÄRTHA VESTERBACK käänös/översättning

Olemme sopineet Eija Keckmanin kanssa tapaamisen jutellaksemme Eija's Gardenin kuulumisista. Eija's Garden on kesäkauden yleisölle avoin elämys- ja aistipuutarha myymälöineen Loviisan Ahvenkoskella, yhden naisen yritys ja voimannäyttö.

Koska tämän vuoden kevät etenee varovaisin askelin ja Loviisan seudulla maita ja mantuja peittää maaliskuun alusta yhä runsas lumipeite, istumme sisätiloissa kahvikupin ääressä. Ruusut, joista ennen kaikkea on tarkoitus keskustella, saavat vielä hetken uinua kaikessa rauhassa nietosten alla ja puheeseenkin niistä pääsemme vasta mutkien kautta.

Cottage Garden kasvoi kivikkoiselle metsätontille

Eija kertoo ihastuneensa englantilaisiin puutarhoihin heti ensimmäisellä saarivaltioon suuntautuneella matkallan 1980-luvun lopulla. Erityisesti häntä viehätti rennolta vaikuttava ja värikylläinen cottage garden -tyyli.

Eija's Garden är en sinnenas och upplevelsernas trädgård som är öppen för allmänheten under sommarsäsongen, där finns också trädgårdsbutik. Den finns i Abborrfors öster om Lovisa. En träff med kvinnan bakom detta mästarprov, Eija Keckman, öppnar upp både om hur trädgården skapades och om vad som är på gång.

Eftersom våren i år avancerar med pyttesmå steg och både åkrar och ängar täcks av ett tjockt snötäcke i Lovisa-nejden ännu i början av mars sitter vi inomhus och samtalar över en kopp kaffe. Rosorna, som vi främst har tänkt prata om, får ännu slumra i lugn och ro under snödrivorna, dem kommer vi till efter att vi gjort några avstickare åt olika håll.

Skogstomt med Cottage Garden

Eija berättar att hennes intresse för engelska trädgårdar väcktes redan på hennes första resa till de Brittiska öarna i slutet av 1980-talet. Mest fascinerades hon av den

"Kun näin kaksi vierekkäin seisovaa siirtolohkarettä, olin myyty." / "När ja första gången såg de två flyttblocken där bredvid varandra var jag såld."

– Elämyspuutarhan perustamisidea kehittyi useiden vuosien aikana Englantiin tekemieni matkojen tuloksena, kun pääsin tutustumaan siellä yleisölle avoimiin puutarhoihin. Jo puutarhurin opintoihin liittyvällä työjaksollani 1997 Snowhill Manorin viehättävässä puutarhassa ryhdyin haaveilemaan oman tarhan perustamisesta Suomeen, kertoo Eija Keckman.

Haave alkoi hahmottua suunnitelmaksi, kun Eijalle tarjoutui tilaisuus ostaa Ruotsinpyhtäältä Kymijoen leveän haaran suulle vuonna 1880 rakennettu vanha torppa puolentoista hehtaarin maa-alueineen.

– Vaikka torppaa ympäröivä alunperin metsäinen tontti oli täysin umpeenkasvanut ja massiivisine jääkauden jättämine kiviröykkiöineen ja -lohkareineen toisesta haastoi mielikuvani cottage garden -henkisestä elämyspuutarhasta, niin vain ryhdyin 2000-luvun alkuvuosina toteuttamaan aiettani. Puutarha aukeni yleisölle vuonna 2008.

Kiviä on ylipäänsä Loviisanseudulla paljon ja täällä Ahvenkoskella kerta kaikkiaan valtavasti. Niiden pois vieminen tai räjäyttäminen ei missään vaiheessa ollut Eijalle harkitsemisenarvoinen vaihtoehto. Päinvastoin.

– Kun tulin ensimmäistä kertaa torpan pihalle ja näin siellä kaksi vierekkäin seisovaa siirtolohkarettä, olin myyty. Ilman muuta näillä kahdella jättiläisellä tuli olemaan keskeinen rooli puutarhan luomisessa. Toinen kivien hallitsema tila sijaitsee kallion päällä varjossa. Näiden lisäksi tontilta löytyy mahtava, isoista kivistä muodostunut kukkula.

– Moni olisi kääntynyt kannoiltaan nähdessään, miten kivinen tämä tontti oli, mutta minä ”kivihullu” tilasin rekka-lastillisen pyöreitä murikoita entisten lisäksi. Niitä tarvittiin

färgstarka och skönt avspända cottage garden-stilen.

– Tanken på att grunda en upplevelseträdgård utvecklades under flera år, som resultat av mina många resor till Storbritannien. Jag har besökt många för allmänheten öppna trädgårdar där, och när jag gjorde arbetspraktik 1997 i den förtjusande trädgården vid Snowhill Manor började jag drömma om att grunda en egen trädgård i Finland, berättar Eija Keckman.

Drömmen övergick i planer när Eija erbjöds möjlighet att köpa ett gammalt torp från 1880-talet, omgivet av ett markområde på 1,5 hektar, i Strömfors nära Kymmene älvs västligaste, breda utlopp.

– Torpet stod på en helt igenvuxen skogstomt med en hel del stenhögar och stenblock som inlandsisen lämnat där, och allt det var verkligen en utmaning för mina drömmar om en upplevelseträdgård i cottage garden-stil. Ändå satte jag igång i mars 2008 med att förverkliga mina avsikter. Trädgården öppnades för allmänheten i juni 2008.

Stenar finns det minsann gott om överallt i Lovisanejden, och här i Abborrfors har de verkligen hopats. Eija hade inte en endaste tanke på att vare sig spränga eller föra bort några bumlingar. Tvärtom.

– När jag första gången kom in på gårdsplanen och såg de två flyttblocken där bredvid varandra var jag såld. De här två jättekasterna skulle absolut få en central roll i trädgården. Ett annat rätt stort och skuggigt område som domineras av sten står på stabil berggrund, på hälleberget. Till råga på allt finns ännu ett väldigt område med blockmark med stora stenar på tomten.

Näkymä karppilammelle. / Utsikt över karpdammen.

karppilammen maisemointiin, muistelee Eija nauraen.

– Ja onhan se niin, että kivet tuovat puutarhaan mielenkiintoa ja omaa ainutlaatuista tunnelmaa. Monet kokevat kivien myös huokuvan vanhojen puiden lailla positiivista energiaa ympärilleen, hän jatkaa vakavoituen. Lisääntyvä ymmärrys luonnosta ja puutarhasta terapeuttisina ympäristöinä on avannut Eijalle viime vuosina aivan uusia tapoja kehittää työtään ja suhdettaan puutarhaansa.

Rakkaus ruusuihin syntyi hitaasti

Keskustelumme siirtyy vähitellen kasveihin, jotka kivisesäkin tarhassa ovat pääroolissa.

– Puutarhassa kaiken pitää tietysti kasvaa. Kun aloittaa tällaisen toiminnan aivan alusta, on tärkeä valita lajeja, jotka pärjäävät ja menestyvät – kasvavat. Ei voi vuosikausia vain odottaa, että jotain tapahtuisi, vaan pitää olla varmuus, että kasvit viihtyvät, lisääntyvät ja kasvavat. Arkoja lajeja voi sitten vähitellen sijoittaa varovasti väleihin – ruusujen kanssa tämä on erityisen hyvä politiikka.

Torpan pihapiirille oli aikoinaan raivattu tilaa vain tuhannen neliötä. Muu maa sen ympärillä oli alkujaan synkkää tiheää sekametsää, joskin 1990-luvun alussa puiden harvennuksen ansiosta alue oli muuttunut huomattavasti valoisammaksi.

– Keräsin siellä täällä kasvavat, entisten asukkaiden istuttamat perinneperennat yhteen suureen penkkiin. Torpan pihalla kaikkialle levinnyt juhannusruusu ajettiin ruohonleikkurilla alas ja pieni osa kasvustoa siirrettiin otollisempaan paikkaan.

– En och annan skulle säkert ha svängt helt om när de upptäckt hur stenigt här var, men jag, stengalen som jag är, beställde dessutom en kassettbil med runda speciella stenbumlingar – de behövdes för att forma gummiduken i karpdammen, skrattar Eija.

– Och visst är det så att stenar gör en trädgård intressant och ger den en egen speciell atmosfär. Många människor upplever också att stenar, precis som gamla träd, utstrålar en positiv energi i sin omgivning, säger hon och blir allvarligare. En ökad förståelse för natur och trädgård som terapeutisk omgivning har gjort att Eija under de senaste åren har kommit till insikt om nya sätt att utveckla sitt arbete och sitt förhållande till sin trädgård.

Kärleken till rosor växte långsamt fram

Vårt samtal övergår så småningom till växterna som ju ändå har huvudrollen, även i en trädgård med stora stenar.

– Allt i en trädgård skall ju också växa. Då man börjar alldeles från noll är det viktigt att välja arter och sorter som klarar sig och trivs – alltså växer. Man kan bara inte sitta och vänta i årtal på att något skall hända. Man måste kunna känna sig säker på att växterna trivs, förökar sig och växer i storlek. Känsligare arter kan man sedan försiktigt placera in i mellanrummen. Det här är en synnerligen förnuftig politik vad gäller rosor.

Ursprungligen hade torpet en upprädd gårdsplan på cirka 1000 kvadratmeter. Allt annat runtomkring var från första början bara dyster och tät blandskog, även om området blev betydligt ljusare efter en gallring på 1990-talet.

Easy Elegance-puistoruusu 'Calypso', modern buskros.

Muuripuutarhan suloinen 'Aspirin'. / Den charmiga 'Aspirin' i murträdgården.

– Inhosin oikeastaan ruusuja, niiden leikkaamista pak-sut hanskat kädessä, pensaiden keskellä rimpuilua... Ne piikit!

Ensimmäiset oireet orastavasta rakkaudesta paljastuivat Englantiin suuntautuneen, matkatoimiston ja puutar-halehden järjestämän lukijamatkan päätöspäivänä, kun asiantuntijaoppaana toiminut Eija muiden mukana innos-tui tekemään taimikauppoja.

– Niin se mieli vain muuttuu, pohdiskelee Eija hidasta lämpenemistään ruusuille. Huomasin matkalla saaneeni jonkinlaisen ruusuherätyksen. Ostin 'Madame Hardyn' ja 'Rosa Mundin'. Olisitpa nähnyt lähtöillan mylläkän, kun haalimme käyttöömmä hotellin kaikki sanomalehdet ja pakkaamiseen soveliaat materiaalit, jotta saimme lähes neljäkymmenen matkalaisen hamstraamat taimet kää-röiksi pakattuina koneen ruumaan ja mukaan lennolle.

Sittemmin ruusuja on istutettu Eija's Gardenin maille paljonkin.

– Easy Elegance®-ruusut* ovat osoittautuneet kestä-viksi, kuten ylipäänsäkin pensasruusut. 'Pinktopia', 'Head over Heels', 'Music Box', 'My Girl' ja 'Champagne Wishes', joista viimeiseksi mainittu on erityisen suloisen värinen.

Puheen siirtyessä kotimaisiin pensasruusuihin, paljas-tuvat Eijan varsinaiset suursuosikit.

– Ne ovat niin varmoja. Näistä minulla on kaikki paitsi 'Loiste', Eija huomaa, kun tutkimme Ruususeuran toimit-tamaa *Pensasruusuja aloittelijoille* -esitettä.

– 'Sointu', 'Sävel' ja 'Ilo'... Myös punalehtiruu-su *Rosa glauca* on ikisuosikkini. Sen väriyhdistelmä,

– Jag samlade ihop de tidigare invånarnas här och där utplacerade traditionella perenner och gjorde en stor ra-batt av dem. En midsommarros som hade brett ut sig över en stor del av gårdsplanen körde jag över med gräsklip-pare och några plantor flyttades till en lämpligare plats.

– Jag avskydde egentligen rosor, att arbeta med tjocka handskar på händerna, att streta på i buskarna... Och de där taggarna!

De första tecknen på en spirande kärlek kom sista da-gen på en resa, i Storbritannien, arrangerad av en resebyrå och en trädgårdstidning, där Eija hade varit med som sak-kunnig reseledare. En del av resenärerna, inkluderande Eija, inspirerades till att köpa plantor.

– Ja, så förändras man, funderar Eija över sitt stigande intresse för rosor. Jag märkte att jag upplevt nån form av rosväckelse under resan. Jag köpte 'Madame Hardy' och 'Rosa Mundi'. Du skulle bara ha sett kalabaliken på av-resekvällen, när vi skrapade ihop alla tidningar vi kunde hitta på hotellet och även annat lämpligt inpackningsma-terial, då nästan fyrtio resenärer skulle göra plantpaket som skulle kunna sättas i flygplanets bagageutrymme på hemresan.

Efter den resan har fler och fler rosor planterats i Eija's Garden. Rätt många, faktiskt.

– Easy Elegance®-rosorna* har visat sig vara härdiga, precis som buskrosor i allmänhet. I trädgården finns bland andra 'Pinktopia', 'Head over Heels', 'Music Box', 'My Girl' och 'Champagne Wishes'. Den sistnämnda har en speciellt charmerande färg.

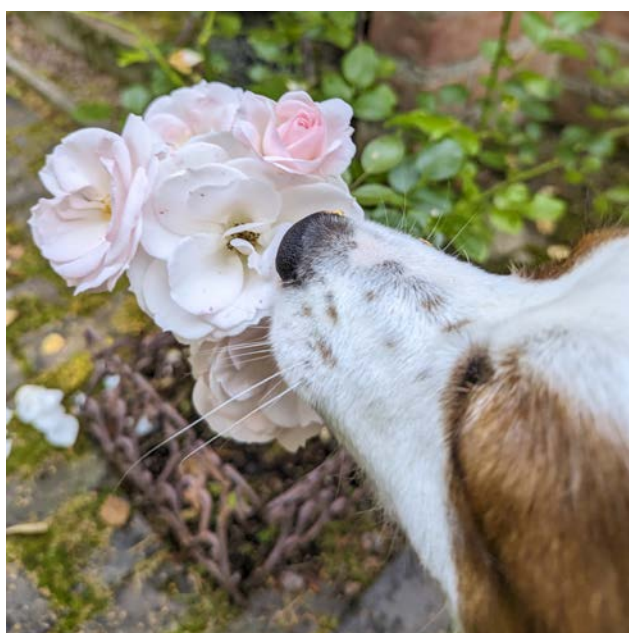

'Lumo'.

sinertävänharmahtavat lehdet, punertavat versot ja ihanan vaaleanpunaiset kukat keltaisine heteineen viehättää.

Aistielämysten terapeutinen voima

Puutarhasuunnittelun taitavana ammattilaisena Eija on tietysti osannut loihtia penkkeihin viehättäviä, monilajisia

Tuoksu! / Den doftar!

När samtalet går in på inhemska buskrosor avslöjas Eijas verkliga favoriter.

De är så säkra. Jag har alla de här, förutom 'Loiste', märker Eija när vi tittar på Rosensällskapets broschyr *Buskrosor för nybörjare*.

'Sointu', 'Sävel', 'Ilo'... Dagrosen *Rosa glauca* har varit och är fortfarande min absoluta favorit. Färgkombinationerna i den tilltalar mig: de blågråaktiga bladen, de röda skotten och de underbart rosafärgade blommorna med sina gula ståndare.

Sinnesupplevelsernas terapeutiska kraft

Eija är till yrket trädgårdsplanerare, en mycket skicklig sådan. Hon har därför kunnat trola fram förtjusande kombinationer av många arter i sina rabatter. En sådan finns i murträdgården. 'Aspirin' har där fått djupgröna tujor som bakgrund och som omgivning har den brokbladig grönvit funkia och korallröd alunrot. Ett lyckat väluktande par bildas av 'Scarlet Pavement' och 'Blanc Double de Coubert' som blommor samtidigt och som förskönar sommarmorgnarna med sina underbara dofter.

En trädgård är sin bästa form en terapeutisk plats, en fröjd för ögat med dofter, smaker, ljud och kinestetiska iakttagelser som frambringar stärkande och vederkvickande upplevelser. Eija's Garden är otvetydigt en sådan plats, en sinnesförnimmelsernas välgörande oas.

Tarhakurtturuusut/ 'Blanc Double de Coubert' ja/och 'David Thomsom'.

yhdistelmiä. Eräs tällainen löytyy muuripuutarhasta. 'Aspirin' on siellä saanut taustakseen syvänvihreitä tuijia ja ympärilleen vihreän ja valkoisen kirjavia kuunlehtiä ja korallinpunaisia keijunkukkia. Onnistuneen tuoksuparin puolestaan muodostavat yhtäikaa kukkivat ja aamuja tuoksullaan sulostuttavat 'Scarlet Pavement' ja 'Blanc Double de Coubert'.

Parhaimmillaan puutarha on terapeuttilinen tila, jossa silmiä hivelevät näkymät, tuoksut, maut, äänet ja tuntoaistin välittämät havainnot tuottavat voimaannuttavia ja virkistäviä kokemuksia. Eija's Gardenia voi liioittelematta kutsua tällaiseksi hyvää tekeväksi aistielämysten keitaaksi.

*Easy Elegance -valikoiman ruusut on jalostettu amerikkalaisella Baileyn taimistolla. Siellä talviolosuhteet ovat samankaltaiset kuin Suomessa. Jalostustyön aikana kasveja ei ruiskutettu härmää eikä mustalaikkutautia vastaan. Näin vain kestävimmat taimet jäävät jäljelle. Suomessa valikoiman taimet kasvatetaan Puutarha Tahvosilla Pohjankurussa.

*Easy Elegance-rosorna har tagits fram i USA på Baileys plantskola. Vinterförhållandena där påminner rätt mycket om Finlands vinter. Under förädlingsarbetet besprutas inte rosorna för vare sig mjöldagg eller svartfläckssjuka. På så sätt överlever endast de hårdigaste plantorna. I Finland odlas de här plantorna av Tahvoset i Skuru.

Artikkeli perustuu osin seuraaviin lähteisiin / Artikeln baserar sig delvis på följande källor:

<https://tahvoset.fi/klassisen-kauniit-omajuuriset-easy-elegance-ruusut/>

<http://eijasgarden.fi/>

Eija Klaucke. Elämyspuutarha. Yksi piha, monta tunnelmaa. 2010. Gummerus.

Eija Klaucke. Hyvän mielen puutarha. 2019. WSOY.

Suomen Ruususeura ry. Pensasruusuja aloittelijoille/ Buskrosor för nybörjare. 2023.

Helsingin paikallisryhmä kesällä 2024

Helsingin paikallisryhmän kesän ensimmäinen tapaaminen on tiistaina 7.5.2024 Meilahden ruusutarhassa kello 17.

Jatkossa tapaamiset ovat aina kuun ensimmäisenä tiistaina kello 17.

Hoidamme ruusuja ja rupeamien lopuksi vaihdamme kuulumisia pienen iltapalan äärellä.

Kesäkuussa on tilaisuus tavata ruusuharrastajia maailmalta:

Kansainvälinen ryhmä (n. 40 henk.), jossa on sekä ruusuharrastajia että kansainvälisesti tunnettuja asiantuntijoita, vierailee Meilahden Ruusutarhassa 27.6.2024 klo 16–17.30.

Vieraat tulevat eri puolilta maailmaa mm Australiasta, Etelä-Afrikasta, Kanadasta, USA:sta, Europasta. He tekevät 5 päivän kiertomatkan Suomessa, jolloin he tutustuvat suomalaisiin ruusuihin, Suomen historiaan, kulttuuriin ja luontoon. Matka liittyy Ruotsissa 2.–6.7.2024 järjestettävään konferenssiin ”Nordic Roses 2024”

Pirkanmaan paikallisryhmä:

Kesäretki 13.7.2024 Meilahden rosario, Marketanpuisto, ostokset Muhevaiselta, ja pihavierailu (kohde vielä avoin).

Hinta 50–70 € ruokailuineen osallistujien määrästä riippuen.

Lähtö Nekalan Rauta Otran pihasta.

Pihavierailut:

6.7.2024 Jukka Kallijärven puutarha Renko

18.7.2024 Kristiina Kalliojärven puutarha Kangasala

Kimppakyyti tai pikkubussi osallistujien määrästä riippuen.

Ennakkokoilmoittautuminen viikkoa ennen.

Pentti Säynäväjärvi

Puh. 0400 731 399

pentti.saynavajarvi@gmail.com

Kristiina Kalliojärvi

Puh. 040 760 2720

kristiina.kalliojarvi@kalumbus.fi

Lokalgruppen i Helsingfors sommaren 2024

Lokalgruppen i Helsingfors träffas första gången för säsongen i rosariet i Mejlans tisdagen den 7 maj 2024 klockan 17.

I fortsättningen träffas vi alltid den första tisdagen i månaden klockan 17. Vi sköter om rosorna och i slutet av träffen äter vi en liten kvällsbit och sitter och språkar och umgås en stund.

I juni har vi möjlighet att träffa rosentusiaster från den stora världen:

En internationell grupp (ungefär 40 personer), både rosamatörer och internationellt kända experter, besöker rosariet i Mejlans torsdagen den 27 juni klockan 16–17.30.

Gästerna kommer från olika håll i världen, bland annat från Australien, Sydafrika, Kanada, USA och Europa. De är på en fem dagars rundresa i Finland och bekantar sig med finländska rosor, Finlands historia, kultur och natur. Resan är en så kallad ”Pre tour” inför konferensen ”Nordic Roses 2024” som arrangeras i Sverige 2–6 juli 2024.

Lokalgruppen i Birkaland

Lördagen den 13 juli 2024 åker vi på sommarutfärd till rosariet i Mejlans, Margretebergsparken, till Muhevainen för inköp och besöker en privat trädgård (besöksmålet ännu inte fastställt).

Pris 50–70 euro, beroende på antalet deltagare, inkluderar måltider.

Avfärden sker från K-Rauta Otras gårdsplan i Nekala.

Gårdsbesök:

Måndagen den 6 juli till Jukka Kallijärvis trädgård i Renko

Torsdagen den 18 juli till Kristiina Kalliojärvis trädgård i Kangasala

Vi samåker i personbilar eller hyr en minibuss beroende på antalet deltagare.

Förhandsanmälan en vecka före avfärdsdagen.

Pentti Säynäväjärvi

Tfn 0400 731 399

pentti.saynavajarvi@gmail.com

Kristiina Kalliojärvi

Tfn 040 760 2720

kristiina.kalliojarvi@kolumbus.fi

Tarkista, että saat postia

Ruususeura on vuoden 2024 alusta ottanut käyttöön FloMembers -rekisteriohjelman. Jäsenrekisteritietojen käsittely sujuu joustavammin ja jäsenistölle lähetettävä tieto kulkee paremmin tämän ansiosta. Samalla on tarkoitus siirtää enenevästi paperisten tiedotteiden sijasta sähköpostiviestintään. Näin sekä aikaa että rahaa säästyy. Mikään järjestelmä ei ole täydellinen ja muutosvaiheessa saattaa sattua virheitä eikä tieto saavutakaan kaikkia tarkoitettulla tavalla. Jos olet varma, ettet ole saanut jäsenmaksuviestiä sen enempää paperipostin kautta kuin sähköpostitsekaan, ota yhteyttä seuran jäsenvastaavaan Päivikki Vilppulaan osoitteeseen jasenvastaava@ruususeura.fi tai puheenjohtajaan osoitteeseen puheenjohtaja@ruususeura.fi, niin asia saadaan kuntoon. Tarkista myös sähköpostiohjelmasi asetuksista, etteivät Ruususeuran lähetykset päädy roskapostin joukkoon. Mikäli et ole aivan varma, oletko jo antanut sähköpostiosoitteesi seuran käyttöön, lähetäthän sen pikimmiten Päivikille.

*Kiitos jo etukäteen.
Michael Luther
puheenjohtaja*

Kontrollera att du får post

Rosensällskapet har under början av 2024 tagit i bruk FloMembers registerprogram för vårt medlemsregister. Det ger en flexiblare hantering av medlemsregistret och förbättrar våra möjligheter att skicka information till medlemmarna. Samtidigt övergår vi också till att i allt högre grad skicka ut information via e-post och inte i pappersformat. Det sparar både tid och pengar. Informationen når dig både snabbare och säkrare. Inget system är ändå perfekt och speciellt i ett övergångsskede finns risk för att någonting kan gå fel så att informationen inte går fram till alla så som det var tänkt. Om du inte med säkerhet vet att du fått antingen e-post eller ett pappersbrev med uppmaning att betala medlemsavgiften så tag kontakt med vår medlemsansvariga Päivikki Vilppula, e-post: jasenvastaava@ruususeura.fi eller med undertecknad, e-post: puheenjohtaja@ruususeura.fi så ordnar vi upp det hela. Kontrollera också att dina e-post-inställningar är sådana att inte e-post från Rosensällskapet hamnar i skräpposten.

Och om du inte med säkerhet vet att du redan meddelat din e-post åt oss så var snäll och skicka den till Päivikki.

*Tack på förhand.
Michael Luther
ordförande*

'Thérèse Bugnet'. Kuva/Foto Eija Keckman

Pensasruusu/buskros 'Tove Jansson'. Kuva/Foto Eija Keckman

Jäsenyys pohjoismaisissa ruususeuroissa

Maksa jäsenenmaksu ja ilmoita nimesi ja osoitteesi jäsenrekisterin pitäjille niin saat jäsenyyden alla mainittuihin ruususeuroihin.

Muistathan maksaa euroissa ja käyttää IBAN-koodia niin ei tule ylimääräisiä pankkikuluja. Jäsenmaksu on kunkin maan valuutassa, koska valuuttakurssit vaihtelevat.

Finska Rosensällskapet

Finska Rosensällskapet: 30 euro
IBAN FI46 4055 3120 0331 47
BIC-KOD HELSFIHH
Kontaktperson: Päivikki Vilppula
jasenasiat@ruususeura.fi

Garðyrkjufélag Íslands

Garðyrkjufélag Íslands: 6800 ISK till Garðyrkjufélag Íslands (Íslands trädgårdsförening) + 1000 ISK till Rósaklubbúr
IBAN: IS30 0512 2600 5701 57016 965-39
BIC-KOD: GLITISRE
Kontaktperson: Elin Helga Gunnarsdóttir
gardurinn@gardurinn.is

Medlemskap i de nordiska rosensällskapen

Genom att betala in medlemsavgiften på något av nedanstående konto och meddela namn och adress till medlemssekreteraren blir du medlem i önskat Rosensällskap.

Kom ihåg att betala i Euro och använda IBAN och BIC-Kod så blir det inga bankavgifter. Avgiften står i det egna landets valuta eftersom valutorna fluktuerar.

Norsk Roseforening

Norsk Roseforening: 350 NOK
IBAN: NO60 0530 4408 555
BIC-KOD: DNBANOKKXXX
Kontaktperson: Bente Tangstad Juul
medlem@norskroseforening.no

Svenska Rosensällskapet

Svenska Rosensällskapet: 250 SEK,
Familjemedlemskap 375 SEK.
IBAN: SE19 8000 0815 0569 4446 8336
KOD: SWIFT/BIC: SWEDSESS
Kontaktperson: Ewa Gottberg
kassor@svenskarosensallskapet.se

Suomen Ruususeura ry – Finska Rosensällskapet rf

Perustettu – Grundat 1989

www.ruususeura.fi

Jäsenyydet – Medlemskap

Puutarhaliitto ry

Nordisk Rosenselskab

The World Federation of Rose Societies

Puheenjohtaja – Ordförande

Michael Luther

puheenjohtaja@ruususeura.fi

Taloudenhoitaja – Kassör

Heikki Sinisalo

heisalo@elisanet.fi

Sihteeri – Sekreterare

Margareta Hägg

Puh. 040 551 4272

sihteeri@ruususeura.fi

Jäsenrekisterin hoitaja –

Medlemsansvarig

Päivikki Vilppula

jasenasiat@ruususeura.fi

Puh. 050 372 9454

Seuran julkaisujen tilaukset –

Beställning av

Rosensällskapet's publikationer

tilaus@ruususeura.fi

Verkkosivut – Webbsidorna

Michael Luther

michael.luther@netikka.fi

Facebook ja/och Instagram

Jukka Kallijärvi

jpkarvi@yahoo.co.uk

Puh. 045 884 8686

Nordisk Rosen Information

(NRI) -toimittaja/redaktör

Inger Kullberg

inger.kullberg@kolumbus.fi

Helsingin paikallisryhmä –

Helsingfors lokalgrupp

Maila Klemettinen

Puh. 040 838 1497

mailakle@gmail.com

Oulun paikallisryhmä –

Uleåborgs lokalgrupp

Matti Kulju

Puh. 044 335 7440

m.kulju@kolumbus.fi

Pirkanmaan paikallisryhmä

Pentti Säynväjärvi

Puh. 0400 731 399

pentti.saynavajarvi@gmail.com

Kristiina Kalliojärvi

Puh. 040 760 2720

kristiina.kalliojarvi@kolumbus.fi

Turun seudun paikallisryhmä –

Åbonejdens lokalgrupp

Maarit Kaipainen

Puh. 050 565 8868

maarit.kaipainen@pp.inet.fi

Liittyminen, osoitteenmuutos ja eroamisilmoitus

Hae jäsenyyttä täyttämällä verkkolomake seuran sivuilla osoitteessa ruususeura.fi/jasenyys/.

Jäsenmaksu vuonna 2024 on 30 €.

Kun muutat, ilmoita jäsenrekisterin hoitajalle vanha ja uusi osoite mahdollisimman pian, jotta saat seuraavan Ruusunlehden oikeaan paikkaan.

Eroamisilmoitus lähetetään niinkään jäsenrekisterin hoitajalle.

Tietosuojaseloste on luettavissa Suomen Ruususeuran verkkosivuilla ruususeura.fi.

Jäsenten tunnussana, joilla pääsee lukemaan Ruusunlehteä verkossa: **LumoJKK93**

Anslutning, adressförändring och anmälan om utträde

Anhåll om medlemskap genom att fylla i formuläret på Rosensällskapet's webbplats ruususeura.fi/sv/, Om oss, Medlemskap. Medlemsavgiften år 2024 är 30 €.

När du flyttar meddela då både din gamla och din nya adress till den medlemsansvariga så fort som möjligt, för att Rosenbladet skall nå dig på rätt adress.

Anmälan om utträde sänds också till den medlemsansvariga.

Dataskyddsbeskrivningen i sin helhet finns att läsa på Finska Rosensällskapet's webbplats ruususeura.fi.

Lösenord för låst material, bl.a. Rosenbladet på webbplatsen: **LumoJKK93**

RUUSUNLEHTI • ROSENBLADET • 2/2024 • 37. vuosikerta – årgång • ISSN 1455-8106

Ilmestymisaikataulu – Utgivning

Lehti ilmestyy helmi-, touko-, syys- ja joulukuussa. / Rosenbladet utkommer i februari, maj, september och december.

Aineisto – Material

Lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään lähettämään 1.1., 1.4., 4.8. ja 29.9. mennessä päätoimittajalle.

Tekstit word-tiedostoina sähköpostilla.

Material till tidningen skickas till chefredaktören, och bör vara henne tillhanda senast 1.1., 1.4., 4.8. och 29.9.

Texter som word-dokument via e-post.

Päätoimittaja – Chefredaktör

ruusunlehti@ruususeura.fi

Ilmoitushinnat – Annonsspriser

(värillinen ja mustavalkoinen)

1/1 sivuilla/sidor 8–45 230 €

1/2 sivuilla/sidor 8–45 150 €

1/1 sivuilla/sidor 46–47 290 €

1/2 sivuilla/sidor 46–47 190 €

Taitto – Ombrytning

Savion Kirjapaino Oy

Paino – Tryck

Savion Kirjapaino Oy, Aleksis Kiven tie 19, 04200 Kerava

www.ruususeura.fi

Ruususeura – Rosensällskapet

[suomenruususeura](https://www.instagram.com/suomenruususeura)

.HV23

PALAUTUSOSOITE – RETURADRESS
Suomen Ruususeura ry
Esikoisentie 7 E 46
00430 Helsinki

R. moyesii 'Gréta'. Kuva/Foto Vilhjálmur Lúðvíksson

